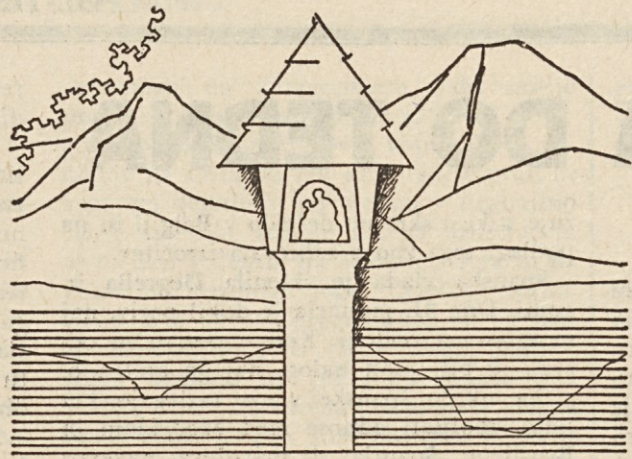

NAS TEDNIK

**KULTURNO
POLITIČNO
GLASILO**

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt **P. b. b.**

LETNIK XXII. / STEVILKA 8

CELOVEC, DNE 19. FEBRUARJA 1970

CENA 2.50 ŠILINGA

Mi in deželnozborske volitve

22. februar je volivni dan za koroški deželni zbor. Štiri politične stranke snubijo koroške volivce z različnimi zagotovitvami in obljubami za prihodnjih pet let in celo za nedogledno bodočnost. Snubijo kajpak tudi koroške Slovence, jim zagotavljajo, da jim je vsaka izmed njih najbolj naklonjena ter najbolj vredna njihovega glasu.

V svesti si, da mora vsak sam kovati svojo srečo in da le vsak sam najbolje in najuspešneje brani svojo pravico, bi nam slej ko prej bil samostojen volivni nastop edini idealni način politične izpovedi na dan deželnozborskih volitev. Smo pa realisti dovolj, da vidimo trenutno nemogućnost ureditve tega ideala.

Smo torej s tem postavljeni na trg, da se damo kupiti tistemu, ki največ nudi in nas najbolj laskavo hvali? Nikakor ne! Zelo pravilno so postavili »Problemi« kot prvo ugotovitev na prvi strani zadnje številke: »Naproda nismo Slovenci nikdar.« Nismo kupno blago na celovškem trgu, ki ga prodajajo po kilah in število, niti nismo vetrinjski grad, za katerega se je na smešno grd način barantalo. Smo narod, ki se navzlic malemu številu zaveda svojih vrednot ter želi v miru živeti na svoji zemlji, ohraniti svoje narodne dragine ter vendar enkrat doseči tiste osnovne pravice, ki so mu črno na belem zagotovljene že v 15 letih stari avstrijski državi in 50 letih stari senžermenski pogodbi. Temu cilju služi tudi naša odločitev ter naj bi služila odločitev slehernega slovenskega volivca, ko bo stal sam s svojo vestjo, volivnim listom in svinčnikom v volivni celici.

Narodni svet se je tako na seji ožjega odbora kot na zborovanju zaupnikov odločil za pozitivno nevtralnost do Ljudske stranke pri deželnozborskih volitvah. To svojo odločitev smo utemeljili v Našem tedniku z dne 29. januarja 1970. Tam je tudi dvakrat povedano, kaj ta pozitivna nevtralnost pomeni: Narodni svet koroških Slovencev bo svojim volivcem pri deželnozborskih volitvah 22. februarja 1970 omogočil odločitev za Avstrijsko ljudsko stranko. Omogočiti se pravi ne ovirati, ne braniti, ne odsvetovati.

Ne udinjamo torej ne sebe ne volivcev nobeni stranki. Nismo tako naivni, da bi slepo verovali kakršnim koli zagotovilom ali obljubam, danim tik pred volitvami. Šele bodoči legislaturni rok bo izkazal, kateri so le nastavljali limanice in kateri so iskreno mislili, kar so govorili in obetali. Mnoge slabe izkušnje so nas izučile, da verjamemo samo še dejanjem.

Zdi se nam pa, da se je zadnja leta pri vodstvu koroške Ljudske stranke res nekaj premaknilo v odnosu do slovenskega so-deželana. Leta po teh volitvah bodo dokazala, koliko se je premaknilo. Vsekakor se koroška Ljudska stranka zaveda, da morajo biti rešena odprta vprašanja in odprti problemi slovenske narodnostne skupnosti v smislu tozadavnih določil avstrijske državne pogodbe v duhu medsebojnega zaupanja in razumevanja ter v sodelovanju s koroškimi Slovenci. Priznati moramo, da je tozadavna pismena izjava strankinega vodstva viden korak naprej k boljšemu sožitju med narodom doma in v deželi.

Na osnovi tega dejstva se nam je zdelo umestno, da naše ljudstvo opozorimo, da ne ravna napačno, ako v nedeljo glasuje za Ljudsko stranko. Zaradi tega smo se tudi izogibali negativnemu ocenjevanju te stranke med volivnim bojem, akoravno vemo, da je v marsikateri občini zadržanje njenih funkcionarjev in pristašev do Slovencev neprijazno ali celo žaljivo. So pa tudi kraji, kjer ni razloga za pritožbe. Zato si lahko mislimo, da bo odločitev volivcev po krajih

Sredozemlje je evropska Kuba

Francija priznava Izraelu pravico do obstoja in miru znotraj varnih in priznanih meja, odklanja pa mu pravico vojaških zasedb tujih ozemelj. To je izjavil francoski predsednik Georges Pompidou v intervjuju, ki ga je v nedeljo priobčil ameriški list »New York Times.«

Pompidou smatra sredozemski prostor kot »izredno važen« za evropsko politiko; in prav Francija je najbolj zainteresirana v tem prostoru.

Sredozemsko morje je za Francijo najranljivejši pas ter je za Evropo podobnega pomena kot Kuba za Združene države Amerike. Zaradi tega je treba presojati dobavljanje francoskih letal vrste »Mirage« Libiji samo iz tega strateškega stališča.

Če bi se Libija združila z Egiptom, si pridruže v tem primeru Francija vso pravico, da spremeni svojo politiko do te države. Embargo (prepoved) vojaških dobav Izraelu zavis od »okolščin in ozračja.« »Za Francijo in zahodno Evropo je koristno, če ostanemo v severni Afriki in Sredozem-

Mirovni poziv Izraela Arabcem

V torek je izraelska ministrska predsednica, gospa Golda Meir v parlamentu pozvala arabske dežele, naj končno prenehajo s prelivanjem krvi na Bližnjem vzhodu. »Moj poziv ne ovira slabosti, temveč je usmerjen v to, da bi se naše države končno pomirile,« je izjavila Golda Meir. Vladna voditeljica je za takojšnji pričetek mirovnih pogajanj, seveda pa bi morale biti take konference na »temelju obojestranske enakopravnosti in spoštovanju suverenosti.«

Izraelske vojaške akcije imajo samo cilj preprečiti arabskim državam priprave na novo vojno na Srednjem vzhodu. Golda Meir je ponovno zavrnila trditve nekaterih svetovnih listov, da se del njene vlade ne strinja z bombardiranjem izraelskih letalskih okolice (ob koncu tedna je nekó letalo odvrгло bombe — pravijo pomotoma — na železarsko tovarno v bližini Kaira, kjer je bilo ubitih najmanj 80 delavcev). »Ponovno pozivamo Arabce, da napravijo konec ubijanju in se sporazumejo, da kot enakopravni partnerji pristopijo h konferenčni mizi,« je dejala ministrska predsednica gospa Golda Meir. »Ponovno zagotavljamo, da bomo spoštovali mir, če ga bodo tudi Egipčani. Egipt ne more nikdar uiti posledicam, ki jih mora trpeti za svoje napačne akcije. Ovira za mirno rešitev spora na Bližnjem vzhodu je Naser sam, ki

različna, kajti vsak bo sam presodil položaj in sebe.

Povsem drugačno pa je stališče Narodnega sveta do državnozborskih volitev dne 1. marca. O teh je povedano v Našem tedniku z dne 12. februarja 1970, da »se bomo na volitvah odločili za ÖVP.« Torej ne samo pozitivna nevtralnost, ampak jasna odločitev za. S tem se Narodni svet tudi tokrat drži stališča, ki ga je zastopal iz znanih razlogov že pri vseh dosedanjih državnozborskih volitvah od leta 1953.

Glede Komunistične stranke pa smo mnenja, da ji prepričan kristjan kljub njenemu sila prijaznemu vabljenju in celo kljub zagovarjanju slovenske manjšine po njenem poslancu v deželnem zboru pač res nikakor ne more dati svojega glasu, ako noče samega sebe in svojega krščanstva postaviti na laž.

Kot zrel in trezen demokrat naj v nedeljo voli vsak tako, kakor mu veleva njegova slovenska in krščanska vest.

skem morju,« je izjavil francoski predsednik Pompidou je dalje v intervjuju ameriškem časopisu povedal, da bo dobavljala njegova vlada letala tudi Španiji, če pa se bi zanje interesirala tudi Grčija, potem tudi njej. Dobavljanje orožja Iraku, o katerem se zadnje čase mnogo piše in govori, ne pride v poštev.

V zvezi z Evropsko gospodarsko skupnostjo je Pompidou dejal, da bo postala Velika Britanija, v doglednem času članica te gospodarske skupnosti. Pompidou je izjavil, da spadajo Britanci iz »zgodovinskih in geografskih nujnosti« k Evropi. Vendar je francoski državni predsednik pri tem jasno povedal, da leži odločitev v največji meri tudi v Londonu samem.

Strinja pa se Pompidou tudi z novo nemško vzhodno politiko. Pravi, da ima zvezni kancler Brandt dovolj »politične korajžje«. Težko bo najti skupni imenovalec med Bonn in Moskvo. Končno je v intervjuju Pompidou še dejal, da namerava v jeseni potovati v Sovjetsko zvezo.

pravi, da je mir in predaja eno in isto. Napad in nesmiselno ubijanje ljudi, vključno svojih lastnih, mu ne pomeni prav nič,« je zaključila svoj govor gospa Golda Meir.

Bombardiranje civilnih ciljev je pokazalo, da izraelski letalski napadi in njih imperialistični podpiralci, ne izbirajo sredstev, samo da bi na miren način preprečili politične rešitve na Srednjem vzhodu, je v torek zapisal sovjetski partijski list »Pravda.«

Pisatelj Jaka Špicar - umrl

Iz Ljubljane je prišla žalostna vest, da je v torek, 17. februarja, umrl koroški rojak, pisatelj Jaka Špicar. Pogreb slavnega pokojnika bo v petek, 20. februarja, ob pol treh popoldne (14.30) z žal na ljubljansko pokopališče.

IZJAVA K LETOŠNJIM VOLITVAM

PRI DRŽAVNOZBORSKIH VOLITVAH 1. MARCA 1970

bomo koroški Slovenci podprli Avstrijsko ljudsko stranko (ÖVP). Zadnja štiri leta so bila leta uspešnega gospodarskega razvoja in nemotnega notranjega miru. Zvezni kancler dr. Josef Klaus se je kot prvi in edini vidni avstrijski politik izrekel jasno proti ugotavljanju manjšine. Kancler Klaus se priznava k reševanju manjšinskega vprašanja v sodelovanju s prizadeto manjšino. Najpomembnejšo povojno slovensko kulturno ustanovo je deklariral prosvetni minister dr. Heinrich Drimmel. Od Avstrijske ljudske stranke pričakujemo, da bo uspešneje kot doslej, ob sodelovanju manjšine reševala ozir. soroševala vsa odprta vprašanja koroških Slovencev.

PRI DEZELNOZBORSKIH VOLITVAH 22. FEBRUARJA 1970

bomo koroški Slovenci upoštevali dejstvo, da 25-letna povojna socialistična večina v deželi bistvenih vprašanj koroških Slovencev ni rešila, pač pa je bila likvidirana leta 1958 dvojezična ljudska šola. Upoštevali bomo tudi dejstvo, da se Avstrijska ljudska stranka Koroške v posebni izjavi priznava k reševanju vseh odprtih manjšinskih vprašanj v sodelovanju s prizadeto manjšino. To upoštevač seznanjamo slovenske volivce s stališčem Narodnega sveta koroških Slovencev, da lahko oddajo svoj glas koroški ÖVP. Marsikateri dogodki v preteklosti nas napolnjujejo z nezaupanjem. Zavedamo pa se dejstva, da je treba v demokratični družbi odkritega dialoga, enakopravnega sodelovanja in medsebojnega zaupanja.

PRI OBČINSKIH VOLITVAH

bomo vsepovsod tam, kjer nam razmere narekujejo in omogočajo uspešen samostojen nastop, seveda podprli v polni meri slovenske občinske kandidate, in tam, kjer takih slovenskih list ni, dali svoj glas tistim možem, od katerih pričakujemo, da bodo najučinkoviteje in najuspešneje zastopali tudi težnje slovenskih občanov.

Narodni svet koroških Slovencev

Schleinzer: Upoštevajmo težnje Slovencev

Predsednik koroške ÖVP Schleinzer se je na volilnem zborovanju v Bilčovsu izjavil, da je koroška Ljudska stranka pripravljena pri bodočem delu v koroškem deželnem zboru in v koroški deželni vladi pri odločitvah, ki zadevajo slovensko narodno skupnost, poslušati zastopnike koroških Slovencev. Na vsak način naj bi bile upoštevane upravičene težnje slovenske skupnosti v deželni politiki, je dejal minister. To je jasna beseda, ki jo koroški Slovenci iskreno pozdravljamo.

Zanimivo, da glasilo koroških socialistov »Kärntner Tageszeitung« sramežljivo zamolči dejstvo, da je deželni glavar Sima na Žihpoljah izjavil, da koroškim Slovincem ne bi smeli vsiljevati ugotavljanja manjšine. Ali njegova stranka tega stališča ne odobrava? Prav gotovo pa koroški Slovenci število glasov, ki so jih pri zadnjih volitvah oddali koroški Slovenci za »Koroško volilno skupnost« ne moremo smatrati kot ugotavljanje manjšine; prav tako je namreč povedal na Žihpoljah deželni glavar Sima. Saj prav deželni glavar dobro ve, da pri zadnjih volitvah prav tako kot tokrat Zveza slovenskih organizacij priložila svojim volivcem Socialistično stranko.

Zbor zaupnikov NSKS

V nedeljo se je v Mohorjevi hiši v Celovcu vršil zbor zaupnikov Narodnega sveta koroških Slovencev. Vabilu se je odzvalo okoli petdeset delegatov in kulturnih delavcev iz skorajda vseh južnokoroških občin. Predsednik NSKS je obrazložil v uvodnem referatu odločitev Narodnega sveta koroških Slovencev ob deželnozborskih volitvah 1970. V široki in izčrpni debati so delegati prikazali probleme naše narodne bitnosti, hkrati pa izrekel, da je pot dialoga in reševanja manjšinskih vprašanj v sodelovanju s konstruktivnimi silami v deželi in državi pravilna.

OD TEDNA DO TEDNA

TITO POVABIL NIXONA V JUGOSLAVIJO

Poročali smo že, da sta se v Adis Abebi v Etiopiji sestala jugoslovanski predsednik Tito in ameriški zunanji minister Rogers. Oba sta namreč na uradnih obiskih v Afriki. Srečanje je bilo v cesarski palači in je trajalo eno uro in petnajst minut. Ameriški zunanji minister je po sestanku izjavil, da je bil pogovor s Titom zelo koristen.

Kot so poročale tuje tiskovne agencije, sta Tito in Rogers govorila zlasti o Bližnjem vzhodu, dotaknila pa sta se tudi drugih mednarodnih vprašanj. Dalje so agencije pisale, sklicujoč se na ameriške virov, da je pogovor omogočil Združenim državam Amerike in Jugoslaviji, da bolj razumeta stališče druge države o Bližnjem vzhodu ter da sta Tito in Rogers soglašala o nujnosti omejitve dobave orožja vojskujočim se stranem.

Zanimiv je bil tudi pogovor glede Afrike. Oba državnik sta bila mnenja, da ta celina ne sme pripadati nobenemu bloku ter da je treba polagati največjo pažnjo na njen gospodarski razvoj. Ob tej priložnosti je Tito izrazil željo, da bi lahko kmalu sprejel Nixona v Jugoslaviji. Tudi problem odnosov med Vzhodom in Zahodom ter pogodba proti širjenju atomskega oboroževanja, ki jo misli Jugoslavija kmalu ratificirati, so bili predmet srečanja med Titom in Rogersom. Malo pred tem srečanjem je Rogers sprejel etiopski cesar Heile Selasie.

MITJA RIBIČIČ BO OBISKAL SOVJETSKO ZVEZO

Jugoslovanski ministrski predsednik Mitja Ribičič je sprejel v torek, 10. februarja, sovjetskega veleposlanika Ivana Benediktova, ki mu je izročil vabilo premiera sovjetske vlade Kosigina, naj letos pride na uradni obisk v Sovjetsko zvezo. Jugoslovanski ministrski predsednik je sprejel to povabilo. Datum natančnega obiska pa bodo šele naknadno določili.

ARETACIJA DEGRELLE V ŠPANIJI

Španska policija je dobila nalog, naj aretira Léona Degrelle, voditelja predvojnih »rexisov« v Belgiji in medvojnega sodelavca. Degrelle je bil med vojno kot vodja belgijskih fašistov imenovan za komandanta esesovske divizije »Wallonie«, ki se je borila na ruski fronti. Ob zlomu nacistične Nemčije je skušal Degrelle z letalom pobegniti na varno: letalo je strmoglavilo v morje pri San Sebastianu, Degrelle pa so rešili. Od takrat je živel v Španiji.

V Belgiji je bil kot kolaboracionist (sodelavec) obsojen na smrt; belgijska vlada je večkrat zamahtala zahtevala, naj ga Španija izroči.

V zadnjem času je Degrelle v nekem španskem časopisu objavil svoje spomine; belgijska vlada pa ga je obtožila, da vzdr-

žuže stike s skrajno desnico v Belgiji in na podlagi tega znova zahtevala izročitev.

Španska vlada je sklenila Degrelle izgnati. Dne 31. januarja je dobil poziv, naj se zgleda na policiji. Ker se pozivu ni odzval, je bil izdan nalog, naj ga aretirajo.

Ta ukrep španske vlade razlagajo kot željo, zboljšati odnose med Madridom in Brusljem; Španija si prizadeva navezati čim tesnejše stike z deželami Evropske gospodarske skupnosti (EGS).

NEODVISNA KOMUNISTIČNA REVILJA NA DUNAJU

Franc Marek, ki je nekdanj urejeval avstrijsko komunistično glasilo »Weg und Ziel« (Pot in smoter), je na tiskovni konferenci predstavil sodelavce svoje nove revije »Wiener Tagebuch«. Nova revija bo nasledila komunistični mesečnik »Tagebuch«, ki ga je komunistična stranka ustavila zaradi spora med »pravovernimi« in »liberalnimi« komunisti. Marek je dejal, da bo nova revija odprta vsem tokovom leve, da bodo v njej lahko razpravljali svobodno, ne da bi se izognili dialogu s katoličani. Med sodelavci je gospodarstvenik Theodor Prager, ki je izstopil iz komunistične stranke proti koncu lanskega leta, ko je bil izključen Ernst Fischer. Revija »Tagebuch« je bila ustanovljena po vojni, vendar je njeno izhajanje ustavila komunistična stranka s tem, da ni dovolila, da bi se tiskala v njeni tiskarni. Nato je bilo ustanovljeno združenje prijateljev revije »Wiener Tagebuch«, ki bo financiralo njen tisk. Ta se bo tiskala v 2500 izvodih. Marek je še vedno v centralnem komiteju avstrijske komunistične stranke, čeprav je podpisal — kakor drugih 27 somišljenikov — protestno pismo proti izključitvi Fischerja iz stranke. Marek upa, da bo v reviji sodeloval tudi znani češki gospodarstvenik Ota Šik, ki živi v Švici.

KAJ SE JE ZGODILO S SOVJETSKO PODMORNICO?

Zahodni tisk je poročal o sovjetski podmornici, ki je plula skozi Gibraltarsko ožino ter je zdaj nekje v Sredozemskem morju, menda blizu maroške obale. Podmornica naj bi bila poškodovana ter jo spremljata dve ruski ladji. Na Zahodu nikdo ne ve, kje se je podmornica poškodovala. Nekateri ugibajo, da je bila v skupini sovjetskih ladij, ki vohunijo na Atlantiku, kjer so vaje vojne mornarice Atlantske zveze (NATO).

ČETRTI SESTANEK BAHRA-GROMIKO

V Moskvi se je zahodnonemški državni tajnik Egon Bahr 10. februarja že četrtič sestel s sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom, s katerim je proučil možnost sklenitve dvostranske pogodbe o preprečitvi uporabe sile v medsebojnih odnosih. Na razgovoru, ki je potekal v dob-

rem delovnem ozračju, sta bili prisotni tudi zahodnonemška in sovjetska delegacija.

Bolj kot temu razgovoru pripisujejo politični opazovalci važnost dejstva, da je bil zvečer istega dne Gromiko gost zahodnonemške delegacije v zasebnem dvoru zahodnonemškega veleposlanika v Moskvi Allardta. Gre namreč za prvi obisk visokega sovjetskega politika na sedežu veleposlanništva Zvezne republike Nemčije po letu 1955 se pravi za časa Adenauerjevega obiska v Sovjetski zvezi.

Državni tajnik Bahr je medtem še enkrat odložil svojo vrnitev v Bonn ter izjavil, da bo ostal v sovjetski prestolnici, dokler bo to potrebno.

WALTER SCHEEL O ODNOSIH Z VZHODOM

Zunanji minister Zvezne republike Nemčije Walter Scheel je pretekli teden na sprejemu za diplomate Srednje in Južne Amerike v Bonnu izjavil, da se stališče Sovjetske zveze do Zahodne Nemčije ni bistveno spremenilo. Scheel je povedal, da moskovski politiki še zmerom vztrajajo pri priznanju obstoječega stanja v Evropi, pri priznanju sedanjih meja v Evropi in zlasti meja Vzhodne Nemčije ter pri priznanju le-te ter Zahodnega Berlina kot posebne politične enote.

Glede odnosov med Zahodno Nemčijo in Poljsko je zunanji minister dejal, da bo proces normalizacije dolgotrajen in nelahk. Tudi morebitna rešitev problema meje na Odri in Nisi, je še dejal Scheel, ne bo samo po sebi rešila vseh drugih številnih obstoječih vprašanj. Vsekakor pa hoče Bonn dokazati dobro voljo in upa, da bo tudi druga stran pokazala razumevanje za stališče Zahodne Nemčije.

IZRAELSKI MINISTER O ATENTATIH NA NJIH LETALA

V zvezi z atentatom arabskih teroristov na potnike izraelskega letala v Münchnu, o katerem smo na kratko poročali, je münchenška policija objavila imena treh aretiranih atentatorjev: 24-letni Egipčan Mohamed El Hanafi, 22-letni Jordanec Salah Abder Rahlan in 28-letni Jordanec Moha-

med Hadidi. Pri atentatu je bil ubit Arie Katzenstein, ki se je vrgel proti napadalcu in s tem preprečil, da bi bomba napravila pravi pokol, a kljub temu je bilo 10 oseb težko ranjenih, med njimi izraelska filmska igralka Hanna Marron.

Izraelski pravosodni minister je v parlamentu izjavil, da izraelska vlada ne bo odgovorila samo z besedami na ta in druge atentate, tudi izraelski listi so hudo ostro odgovorili: »Izrael bo udaril po viru zla: Damasku.« Poleg tega ugotavljajo listi, da je bil napad usmerjen proti Izraelcem in Izraelu in da je zato dolžnost Izraela, da strogo kaznuje vse, ki so odgovorni za atentat.

WALDHEIM O PAKETU

Avstrijski zunanji minister dr. Kurt Waldheim je med predavanjem, ki ga je imel na sedežu avstrijskih industrijcev na Dunaju o »avstrijski zunanji politiki med Vzhodom in Zahodom«, med drugim govoril tudi o južnotirolskem problemu. Dr. Waldheim je ugotovil, da dosežena rešitev sicer ni idealna, da pa je najboljša možna in da bo na nov način zastavila reševanje vprašanja obstoja in razvoja južnotirolske etnične skupine ter italijansko-avstrijskih odnosov.

Dalje je zunanji minister dr. Kurt Waldheim zbranim industrijcem izjavil, da je neodvisnost Avstrije pomembna za ravnovesje v Evropi, prav zaradi tega mora Avstrija še nadalje voditi sedanjo zunanjo politično usmeritev.

SPOMLADI PRİČAKUJEJO NOV NAPAD V VIETNAMU

Ameriška tedenska revija »Newsweek« poroča, da ameriška obveščevalna služba sklepa, da bodo vietkongovci in severnovietnamska vojska sprožili nov splošen napad meseca maja ali junija, ne pa v februarju. Napad bo usmerjen proti »Delti Mekong«, kjer sta zbrani dve diviziji (okrog 15.000 mož) severnovietnamske vojske. Tedaj bodo napadli tudi Saigon in druga velika mesta. Zadnje dni je prišlo do novih krvavih spopadov in atentatov v Vietnamu, zaradi katerih so tudi Američani imeli mnogo žrtev.

Edini nepoškodovani arabski atentator, 28-letni Mohamed Hadidi. Münchenski policaji uklenjenega vodijo v zapore (Glej še članek zgoraj).

TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — KOMENTAR — TEDENSKO OGLEDALO

„Južnotirolski paket“ in Slovenci

Mariborski »Dialogi«, mesečnik za vprašanja kulturnega in javnega življenja, je izvedel anketo o temi »Južnotirolski paket« in Slovenci in jo objavil v februarški številki. Pri anketi so s koroške strani sodelovali dr. Reginald Vospersnik (predsednik NskS), dvorni svetnik dr. Joško Tischler, dr. Franci Zwitter (predsednik ZSO) ter prof. Janko Messner, s Primorskega pa prof. Ubald Vrabec, prof. Alojz Rebula, prof. Boris Pahor ter deželni svetovalec dr. Drago Štoka.

Ker se nam zdi, da problematika naše bralce zanima, prinašamo danes in prihodnjič odgovor dr. R. Vospersnika ter odgovor dvornega svetnika dr. Joška Tischlerja.

Ves minuli december je širšo našo javnost in naša občila zanimal razvoj dejanj ob tako imenovanem »južnotirolskem paketu«, ki naj ureja vprašanja narodne bitnosti in obstanka manjšine v Italiji. Želeli smo, da bi svoje misli in čustvovanje ob tem izrekli tudi darodni in kulturni delavci slovenskega zamejstva na Tržaškem in Koroškem.

Ne nam ne našim rojakom, ki so odgovore poslali, ni bilo do slavnostnih besed in zgodovinskih izjav, marveč gre vsem le za bistvo, celo za notranje bistvo slovenstva. Tako so ti prispevki v nekakršnem nesozvočju z besedami, izrečenimi ob novem letu v vseh smereh razmejšč, ki ločujejo slovensko ljudstvo in mu nalagajo, da se prek njih povezuje, če hoče živeti. Deloma pa so odgovori, kar zadeva rojake s Tržaškega, tudi pod vtisom trenutnih težav med nami. Upamo in želimo, da bodo vsi naši dejavniki oziroma subjekti to dejstvo sprejeli kot objektivno, njihovo sodelovanje pa kot pozitivno voljo, da prebrodimo tudi to nevesočnost in se zaradi trajnejših in bistvenejših nalog oz. težav ne izčrpavamo in obremenjujemo z manj bistvenimi, gledano v širšem časovnem sklopu.

Vsem rojakom iz zamejstva, ki so poslali svoje prispevke, se zares pristrčno zahvaljujemo, danes torej še prav posebno dobrodošlo dejanje, ki popolnoma potisne v stran pomislek, da se del povabljenih ni utegnil odzvati.

Vprašanja pa so naslednja:

Dialogi:

1. Minul mesec je živahno pritegoval našo pozornost razvoj političnih dogodkov ob obravnavi »južnotirolskega paketa«. Kaj sodite, ali bi se analogno mogle obrniti na boljše tudi razmere za slovensko manjšino v Italiji oziroma Avstriji in kaj bodo ukrenile slovenske narodne organizacije v tem smislu?

Dr. Vospersnik:

1. Diskusija okoli južnotirolskega paketa je zares eno izmed najbolj zanimivih poglavij evropskih težav v življenju tirolske narodnostne skupine od Brennerja in s tem prav gotovo tehtna zadeva v mednarodnem merilu. Vprašanje, ali bi utegnil tozadevni pozitivni sklep rimskega in dunajskega parlamenta biti slovenskim narodnostnim skupnostim izhodiščna baza z dosego vseh zajamčenih pravic, se mi zdi vsekakor umestno in važno.

Površna sodba bi mogla privedi do zaključka, da so bila leta pred izposlovanjem in odobritvijo južnotirolskega paketa ugodnejša za tovrsten premik na Koroškem, kajti zdi se, da se da na osnovi vročega železa v tujem ognju več izposlovati. Vse

kaže, da se bliža spor med Italijo in Avstrijo polagoma koncu, čeprav je prav v zadnjih dneh decembra nanovo oživel ostrin pro in contra med južnimi Tirolci samimi.

Na drugi strani pa je treba videti, da nalaga dejstvo paketa, ki nudi avstrijski manjšini v Italiji mnoge ugodnosti, Avstriji poleg mednarodno zajamčene še moralno obveznost za širokogrudno rešitev koroškega vprašanja. Ne smemo prezreti, da Italija — tako je bilo večkrat poudarjeno z italijanske strani — daje svojim državljanom nemškega materinskega jezika s paketom več, kakor je po pogodbah dolžna dati. Tudi koroški Slovenci menimo, da ostanejo nekatera vprašanja, o katerih avstrijska oblast pravi, da so rešena, za nas nezadovoljno rešena. Italijanska pripravljenost mora biti Avstriji moralna obveznost, da zagotovi koroškim Slovencem neoviran razvoj in obstoj; to še prav zaradi tega, ker gre pri koroških Slovencih za močno oslABLJENO narodnostno skupino, ki potrebuje dvojnovo nege in zaščite.

(Dalje prihodnjič)

Slovensko-argentinska odprava

Dne 9. januarja 1970 je IX. Slovensko-argentinska odprava na Patagonski celinski led 1969-70, organizirala v okviru Slovenskega planinskega društva v Argentini, o-svojila s prvenstvenim vzponom okoli 2600 metrov visoko, dotlej deviško goro in jo poimenovala Devetindvajseti oktober (Cerro Veintinueve de Octubre). V vrhunski navezi sta plezala ing. Jure Skvarča in Mario Serrano. Gora leži v območju južnega Patagonskega ledu, na zapadnem bregu največjega ameriškega ledenika Upsala (60 kilometrov dolg), na križišču južnega vzporednika (približno 49° 53' in poldnevnik 73° 39').

V pojasnilo in orientacijo dodajamo nekaj važnejših tehničnih podatkov o tem zanimivem, a malo znanem področju:

Patagonski celinski led je po tvorbi in razsežju svojska in edinstvena ledeniška ostalina izza ledenega obdobja. Teče v dveh delih med argentinsko in čilensko Kordilijero v povprečni višini 1.500 m nad morjem. Prvi, severni del, meri le 100 kilometrov in ima 4.400 km² površine. Drugi, južni predel, pa je 330 kilometrov dolg, 80 do 30 km širok in meri v površini z obrobni ledniki vred 13.500 kvadratnih kilometrov. Iz tega ogromnega ledenega veletoka se dvigajo ponekod krajše ali daljše gorske verige, katerih vrhovi ne presegajo 3.000 metrov nadmorske višine. Zaradi oddaljenosti (čez 2000 kilometrov jugozapadno od Buenos Airesa), vsled pomankanja prometnih pogojenosti in skrajno nepovoljnih topografskih razmer so ta področja še vedno le malo raziskana. Eden odločilnih faktorjev je tudi izredno ostra klima: mnogo deževja ter skoro neprestani vetrovni viharji poleti ter nizke temperature in snežni meteži pozimi.

Nekaj več dejavnosti so semkaj vnesli poleg redkih znanstvenikov predvsem andinisti, ponajveč evropski priseljenci, ki jih zvaljba na jug izredna naravna lepota pokrajine in edinstvena podoba gorá, po sili razmer pa opravljajo spotoma tudi raziskovalna dela. Zaradi planinsko tehničnih osobin (svojska kombinacija med ledenimi stenami in toplo skalo) so te gore zaslovele že v svetovnem planinskem svetu in pošilja tudi že Evropa semkaj odprave s svojimi najboljšimi plezavci.

Dobrišen delež gorniške in raziskovalne

dejavnosti na Patagonskem ledu nosijo prav slovenski planinci, ki so prišli v Argentino po drugi svetovni vojni. Prvih pohodov na Celinska led so se udeleževali že v prvem desetletju po vselitvi v Argentino člani bariloške sekcije našega društva, in to na San Valentín na Severnem selu in na Paine na skrajnem jugu. Letošnja odprava pa je že deveta, organizirana od buenosaireske sekcije SPD (Slovenskega planinskega društva) na južni Patagonski led. Vodita jih izmenoma društvena člana brata Peter in ing. Jure Skvarča, ki ju je šteta med najsposobnejša plezavca v Argentini.

Pod njunim vodstvom so slovenske odprave doslej osvojile na področju Patagonskega ledu okrog dvajset gora in dosegle mnogo raziskovalnih dognanj. Dosežke sporočajo argentinskemu in čilenskem vojaškemu kartografskemu inštitutu ter mednarodnemu glaciološkemu inštitutu v Rimu. Le-ta registrirajo in povzamejo tudi poimenovanja gora, ki do osvojitve niso imele nikakršnega imena ali so bile sploh neznane. Tako nosijo na Patagonskem ledu npr. 4 gore imena po štirih tragično preminulih slovenskih fantih: Cerro Pangerc po Tončku Pangercu, Cerro Vivod po Božu Vivodu, Cerro Tomek po Tomažu Kralju in Cerro Boj po Robertu-Boju Petričku ml. Tem se pridružuje letos še Devetindvajseti oktober, ki bo po opravljenih formalnostih tudi prešel v nomenklaturu zemljepisnih map.

Slovenski gorniki v Argentini beležijo, poleg omenjenega, mnogo vrednih dosežkov v bariloških Kordilijerih iz prvega desetletja po vselitvi, nedavna pa tudi v mendoški, kjer med drugim dosegel Peter Skvarča kot prvi Slovenec vrh najvišje ameriške gore Aconcagua (6960 metrov).

OB 100-LETNICI FRANCA GORIČANA:

V spomin zaslužnemu sadjarju

1. decembra lani je poteklo sto let od rojstnega dne pokojnega Franca Goričana, enega prvih in najzaslužnejših slovenskih sadjarjev. Njegovo delo se je pričelo že več let pred nastopom našega stoletja, ko se je po končanem šolanju in opravljenih daljnih potovanjih spet vrnil v domovino. Svoje bogato znanje in izkušnje, pridobljene v kmetijsko že visoko razvitih deželah zahodne Evrope, je prenesel na domača tla. Novih naukov in spodbud pa ni dal samo kmetijstvu in vinogradništvu, ampak je posebno še v sadjarstvu pokazal našim kmetovalcem nova pota. Postal je eden prvih pionirjev na področju naprednega sadjarstva na slovenskem štajerskem.

Franco Goričan si je pridobil zasluge predvsem v svojem poklicu, ki je zanj živel z dušo in srcem in v katerem je storil več, kot je bil storiti dolžan. Zato je našel mnogo dobrih, zvestih prijateljev. Z njimi ga ni vezala samo strokovna dejavnost ali samo poštenost njihovih značajev, ampak zlasti tudi skupna težnja pomagati našemu ljudstvu, ki prav do zloma stare habsburške monarhije ni uživalo nacionalne svobode in ni bilo enakopravno z gospodujočim nemškim narodom, pač pa izpostavljeno brezobzirni germanizaciji.

Boj za nacionalni obstanek našega ljudstva nasproti gospodarsko in politično toliko močnejšemu nasprotniku je terjal tudi hiter, uspešen razvoj našega kmetijskega gospodarstva. Zahteval je zlasti finančno neodvisnost kmetovalcev, vinogradnikov in sadjarjev. Izkušnje iz tistih let so učile: samo gospodarsko neodvisen človek je lahko bojevit in odločen.

Veslje do dela in skrb za naše preprosto ljudstvo sta potovalnega učitelja in predavatelja Franca Goričana mnogo let podila daleč naokrog po slovenskih krajih. Bil je mož, ki je s svojim markantnim nastopom zbujal spoštovanje in čigar beseda je zaigrala tudi v narodnoobrambnem pogledu. Bil ni samo učitelj, ampak tudi glasnik naše lepše bodočnosti. Krog prijateljev in nacionalnih somišljenikov se mu je širil tudi daleč zunaj poklicane dejavnosti. Saj se o njegovih besedah ni dalo dvomiti: bile so vselej prepričevalne in resnične. Njegov duševni horizont je obsegal ne le znanje več tujih jezikov in poznanje njih literatur,

Johna Kennedyja, ki je 1961 dal pobudo za program Apolla.

NASA je dokončno potrdila, da bo »Apollo 13« poletel 12. aprila, torej mesce dni pozneje, kot je bilo v načrtu.

ampak je segal tudi globoko v filozofske in sociološke probleme. Pogovor z njim je bil spodbudno doživljajo. Svetovni nazor mu je bil izklesan, neomajen.

Precej obsežno, vendar še ne urejeno in pregledno je Goričanova publicistično delo. Svoje številne strokovne članke je objavljaval v raznih slovenskih, pa tudi nemških listih. Kmalu po končani prvi svetovni vojni ustanovljenemu »Slovenskemu sadjarju« je postal pomemben sodrujin, prav tako tudi poznejšemu »Sadjarju in vrtnarju« ter »Kmetovalcu«. Leta 1921 je sodeloval pri ustanovitvi »Sadjarskega društva za Slovenijo«.

Življenjski nauki Franceta Goričana so bogati in tehtni. Nekaj prav globokih in lepih omenja v svoji biografiji. Samo nekaj jih bo navedenih:

»Noben kraj naj ti ne bo tako prijeten, svet in ljub, kakor tvoj lastni dom! V njem si sam svoj gospodar!«
»Življenje je kratko, zato ga uživaj po pameti! Žrtvuj užitke in se jim rajši odpovej, da se izogneš poznejšemu kesanju! Na zlorabo vsakega užitka, ki ti ustvari veselje, je določena enako visoka pokora.«

»Delo daje prostost in neodvisnost. Bodi trden, vendar nikdar ne trmast! Svoje sposobnosti rabi, a jih ne zlorabi! Zakaj nihče nima pravice izkoristiti premoženje in delo drugega, če mu ne nudi polne protivednosti.«
»Višek prave modrosti je v tem, da spoznaš svojo nalogo in da jo izpolniš.«

»Vsakdo si želi sreče v svoji zakonski zvezi, vendar si jo je treba zaslužiti. Zakon je dom, v katerem je treba stalno živeti. Ljubezen in spoštovanje, ki ti ju dajo žena in otroci, sta vredni več nego spoštovanje sto in sto drugih ljudi. Osrečuj svojo družino in sam boš srečen!«

Spominska plošča na rojstni hiši slavljenca je bila svečano odkrita letos 6. septembra in nosi napis:

»V tej hiši se je rodil FRANC GORIČAN, višji sadjarski nadzornik, eden prvih pionirjev slovenskega sadjarstva. V spomin stoletnice rojstva.

SLOVENSKI SADJAERJI

M. R.

SLOVENC

doma in po svetu

† Ravnatelj Ivan Prijatelj

Komaj dan po jubileju svoje 80.letnice je v Villi Adelino v Argentini za srčno kapjo umrl v krogu svoje družine ravnatelj Ivan Prijatelj.

Z rajnim Prijateljem je legel v grob profesor, ki je zvesto živel in delal kot kristjan v slovenskem javnem življenju. Pokojni se je rodil 1889 v Gorici nad Sodražico in je po končani klasični gimnaziji v Ljubljani odšel na dunajsko univerzo.

Zaradi vojne je moral študij prekiniti in iti na fronto in sicer najprej v severno Italijo, nato v Galicijo, preko Srbije v Carigrad in Smirno, odkoder se je marca 1919 vrnil v domovino. Vsa leta je delal v laboratoriju za raziskavo nalezljivih bolezni malarije in tifusa. Po vrnitvi je končal zadnji semester študija v Zagrebu in odšel na prvo službeno mesto kot profesor na kočevsko gimnazijo, odkoder je po par mesecih šel na mariborsko klasično gimnazijo, odtod prav tam na učiteljske in nato dve leti kot ravnatelj na novoustanovljeno realno gimnazijo v Mariboru in l. 1939 na učiteljske in Ljubljani kot ravnatelj.

V družini se jima je rodilo 9 otrok, eden od njih, dr. Franček, je izseljenski duhovnik med Slovenci v Mannheimu, zadnja leta je pri njem tudi mama, od hčerk s. Vera je karmeličanka, dr. Marija zdravnica v Vietnamu, Kristina, Olga in Alenka so poročene, na domu sta živela pri očetu sin Jože in hčerka Terezika.

50-letnica Štefana Drenška

Jubilant izhaja iz trdne Zajčeve kmetije v Mačkovicu pri Žužemberku kot najmlajši sin v družini sedmih otrok. V orglarski šoli, kamor se je vpisal je bil med drugim tudi učenec skladatelja dr. Kimovca in tako mnogokrat orglal pod njegovo taktirko v ljubljanski stolnici. Po vojni se je najprej umaknil na Koroško, od tam je odšel na Tirolsko, kjer je deloval kot pevovodja in organist vse do odhoda v Argentino.

V novi domovini se je hitro znašel in se posvetil stavbarstvu. V Mamos del Miradorju si je ustvaril lep dom, pri tem pa ni pozabil na svoj prvotni poklic. Dolga leta je deloval kot organist in pevec pri SPZ »Gallusu«, dokler ni prevzel vodstvo cerkvenega mešanega zbora v San Justu, katerega vodi že nad deset let. Z njim nastopa uspešno tudi pri prosvetnih prireditvah zlasti v našem domu v San Justu.

Letošnji Prešernovi nagrajenci

V Operi slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani je bila slavnostna akademija z umetniškimi sporedom »Poezija v operi in baletu«. Po nagovoru predstavnice Društva slovenskih književnikov M. Mihelič so podelili Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada.

Prešernovi nagrajenci so: Mihaela Saričeva (za življenjsko delo na področju igralske umetnosti), Veno Pilon (za življenjsko delo na področju slikarstva), dipl. inž. arh. Stan-ko Kristl (za šolo dr. Franceta Prešerna v Kranju) in Partizanski invalidski zbor (ob 25-letnici za koncertno izvajanje partizanskih pesmi doma in v tujini).

Nagrajenci Prešernovega sklada pa so: skladatelj Jakob Jež (za kantato Do fraig amors), Albert Kastelec (za grafični in industrijski design), Maks Kavčič (za slikarska dela, razstavljena v Mariboru in Ljubljani v l. 1969), Tone Kuntner (za pesniško zbirko »Lesnika«), Marko Munih (za umetniško vodstvo akademskega pevskega zbora »Tone Tomšič«, Anton Petje (za vlogo Lawrence Shanona v Williamsovi »Noči iguane«, Jupitra v Plautovem »Amfitruonu« in Cheja v Kozakovi »Legendi o svetem Che«), Anton Pibernik in Vladimir Sedej (za hotel »Rudar« v Trbovljah), Bine Rogelj (za grafično delo na področju karikature), Tone Svetina (za roman »Ukana«), Rudi Šeligo (za roman »Triptih Agate Schwarzkobler«, Zlatko Sugman (za vlogo Karla v Dürrenmattovih »Prekrščevalcih«, Gregoryja in Ayckbournovih »Polovičnih resnicah« in Van Valdena v Borovem »Plesu smeti«, Jože Tisnikar (za slikarska dela, razstavljena v l. 1969), Marijan Vodopivec (za izvirne in uspele glasbene stvaritve na področju radijske in televizijske scenske glasbe) in Dane Zajc (za pesniško zbirko »Ubijavci kač«).

Nagrajenci so bili tudi številni slušatelji ljubljanske univerze, akademije za gledališče, radio, film in televizijo ter akademije za likovno umetnost, ki so priznanja prejeli iz rok rektorjev.

Uveljavljanje Slovenca v Rimu

Gospoda Vinka Levstika, slovenskega hotelirja v Rimu, je tokrat vikariat imenoval za predsednika komisije, ki je ocenjevala najuspešnejše storitve udeležencev nagradnega natečaja »Natale a Roma« — Božič v Rimu (božične jasli in drevesca v javnih lokalih v Rimu). Natečaj je razpi-

sal rimski vikariat skupno s turistično ustanovo E.P.T. in z rimsko občino, da bi s tem pripomogel k čim lepšemu oživiljanju božičnega ozračja v večnem mestu. Gornja slika nam kaže slovenskega rojaka, kako skupaj s predstavniki omenjenih ustanov podeljuje nagradna odlikovanja v dvorani »Protomoteca« na Campidogliu.

Na Luni ni življenja

Za prvo svetovno konferenco o Luni, dolgo napovedano in izredno skrbno pripravljeno, trajala je več kot 3 tedne v Houstonu, pravijo, da je najpomembnejše srečanje, kar ga je NASA (ameriška uprava za aeronavtikovo in vesoljske raziskave) organizirala v svoji zgodovini.

Slišali so poročila 142 znanstvenih ekip iz Združenih držav Amerike in tistih držav, ki so jim zaupali raziskavo 8,16 kilograma Luninih kamnin in prahu. To so vzorci, ki sta jih prinesla Armstrong in Aldrin s prvega obiska na Luni.

Vzorci so pregledali znanstveniki ZDA, Avstralije, Belgije, Kanade, Anglije, Finske, ZR Nemčije, Japonske in Švice. Referate je poslušalo tisoč strokovnjakov, uradnih predstavnikov in univerzitetnih profesorjev, kaj so odkrili.

Že prvi referati so prilili novo olje na že tako vročo razpravo o izvoru Lune. Ekipa z univerze v Chicagu zagovarja teorijo o evolucijskem razvoju Lune iz parabitnega tekočega jedra. Po tej teoriji je Luna sestavljena iz plasti podobno kot čebula in je nastala s postopnim strnjevanjem.

Univerza iz Denverja pa odločno trdi, da radioaktivne raziskave starosti na Luninih kamnih kažejo, da se je Luna strdila pred približno 4,6 milijarde leti, kar je tudi čas nastanka sončnega sistema. Ob tem bi teorija o evoluciji Lune padla v vodo.

Pred začetkom houstonske konference je NASA sporočila, da je črtala enega od predvidenih osmih pristankov na Luni. Zaradi pčilega denarja bo NASA najbrž odpovedala štiri vnaprej napovedane Lunine odprave. To je močno razočaralo strokovnjake.

NASA (ameriška uprava za aeronavtikovo in vesoljske raziskave) je na houstonskem sestanku o Luni sporočila, da na Luni ni nobenih oblik življenja. To so potrdile vse dosedanje raziskave Luninih kamnin.

Enega od mineralov, ki sta jih Armstrong in Aldrin prinesla z Lune, bodo imenovali kenedit v spomin na predsednika

Mnenje bravcev

WOHER NEHMEN
UND NICHT STEHLEN?

Ich habe es schon oft gesagt, bin aber immer auf taube Ohren gestoßen. Daher will ich es noch einmal ganz deutlich sagen: Woher soll der Kärntner Slowene die Kenntnis der slowenischen Schriftsprache nehmen? In der Schule wird nur schnell eine Brücke geschlagen aus dem Slowenischen ins Deutsche: riba — Fisch, vino — Wein... Und doch ist die Muttersprache die Voraussetzung zum richtigen Erlernen anderer Sprachen. Das kann ich aus eigener Erfahrung bestätigen. War das ein Kampf am Gymnasium! Immer zwischen genügend und nicht genügend. Dies sowohl in Deutsch als auch in der Muttersprache. Nur besonderer Fleiß konnte da helfen: täglich um 4 Uhr früh auf, während die anderen noch schliefen, und lernen. Im Slowenischen desgleichen. Der Professor sagte: Pišite kot doma govorite — und der Aufsatz war rot von Fehlern. Ja woher nehmen? Zu Hause wurde im Dialekt gesprochen. Liebe maßgebende Herren, wenn Ihr wollt, daß wir uns in Kärnten verstehen und uns gegenseitig ehrlich sind, dann bezieht Stellung gegen das unehrliche Renegatentum. Diese stammen von slowenischen Eltern und weil sie die Muttersprache nicht erlernt haben, sagen sie, sie wären Deutsche. Ist das ehrlich und wahr? Und Ihr deckt diese und zieht sie dem ehrlichen, charaktervollen Slowenen vor. Die Schule, die Erziehung in der Schule, unvernünftige Eltern und die öffentliche Einstellung sind daran schuld! Maßgebende in Land und Staat, laßt allen Gerechtigkeit widerfahren! Ihr setzt Euch für die Südtiroler ein, gebt auch uns, was Ihr für diese fordert. Warum verächtlich, bemitleidend auf uns herabschauen, wenn es an Euch liegt, diesen Zustand zu ändern? Wenn wir wirklich eine so kleine Minorität sind, woher das überfüllte slowenische Gymnasium? Und da sprach die FPÖ von einer Zählung und Trennung in der Schule. Heißt das nicht, die Feindschaft und den Haß der beiden Volksgruppen nur noch vertiefen? Ich betone nochmals: in den ersten drei Klassen der Volksschule sollte der Unterricht in beiden Sprachen parallel erteilt und so ein Fundament gelegt werden, auf dem das Kind dann weiterbauen kann. Auch da kann ich aus Erfahrung sprechen. Erst an der Hochschule habe ich die Muttersprache gründlich erlernt, dann erst Deutsch, und zwar so, daß mich niemand als Slowenen erkannte. Beschimpft uns nicht als Windische und Tschuschen, gebt uns unseren ehrlichen Namen und erzieht die Menschen nicht zur Falschheit, wenn ihr es mit ehrlichen Menschen zu tun haben wollt.

Lieber deutscher Bruder, warum diese Deine feindliche Einstellung gegen Deinen anderssprechenden Bruder? Haben nicht wir Slowenen die Volksabstimmung für Österreich entscheidend beeinflusst? Als Lohn dafür wurden wir zu Schwerverbrechern gestempelt in den Jahren 1938—1945. Ich will keine alten Wunden aufreißen und Deine damalige Einstellung zu Österreich aufzeigen. Tausende, Millionen sind lieber gestorben, als daß sie sich nach dem Wind gedreht hätten. Wir fordern — nicht wie Du für Südtirol Autonomie — wohl aber Gleichberechtigung. Wir wollen wie Brüder neben Dir leben. Wäre es nicht schön, wenn wir beide uns besser verstehen würden? Man erlebt es immer wieder, daß die Verblenden weder die Muttersprache noch Deutsch richtig beherrschen. Darum weg mit der Erziehung zur Unehrlichkeit und Falschheit. Es gibt kein Herrenvolk und keine Sklaven bzw. Tolerierten! Darum gebt unserem Volk eine gesunde, auf der Muttersprache aufgebaute Erziehung. Und lernt in Kärnten als Fremdsprache Slowenisch. Dann erst werden wir uns so recht verstehen lernen. Die bösen Erfahrungen der Vergangenheit lehren uns doch friedlicher und nachgiebiger zu sein. In einem gemeinsamen Europa werden die Nationen zueinander finden müssen. Bauen wir dem vor. Vergraben wir das Kriegsbeil. Auf beiden Seiten sind grobe Fehler begangen worden. Schauen wir auf ähnliche Verhältnisse anderswo, wo kein Haß und keine Feindschaft unter die zusammenlebenden Nationen gesät wird. Beispielsweise in

Problem zadolžitve države

Pri nas se dandanes mnogo govori o dolgu, ki ga ima Avstrija pri svojih državljanin in v tujini. V sedanjem volilnem boju je to vprašanje močno v ospredju. Eni trdijo, da je zadolžitev naše države že presegla dovoljene meje, drugi pa zopet pravijo, da je to vprašanje čisto nekaj normalnega, torej v skladu z gospodarskimi načeli. Kaj je torej prav? Naša naloga naj bi ne bila, da bi dali temu ali onemu prav, marveč, da objektivno osvetlimo problem in ga skušamo razumeti v vsej širini.

Besedo dolg noben človek ne čuje rad, ker meni, da je to nekaj ponižujočega, češ da dotična oseba porabi več kot zasluži, ali je bila prelena, da bi si zaslužila kar pač potrebuje za svoje življenje. Znano nam je, da skoraj vsak podjetnik dela dolgove. Gotovo se je že vsak od nas tu in tam zadolžil, ne da bi bil zaradi tega slab človek. Trgovci si hoče zgraditi novo poslopje, da bi na ta način lahko bolje postregel svojim odjemalcem, s tem pa tudi zvišal svoj dohodek. Trenutno še nima toliko denarja, da bi mogel takoj vse poravnati. V prihodnosti se mu obetajo višji dohodki, zato me-

Zgubila bi trg in zavladata bi brezposelnost. Kot vidimo na teh primerih, država lahko z raznimi ukrepi gospodarstvu pomaga ali mu škoduje.

Bilo bi neodgovorno, če bi bil finančni minister v zadnjih dveh letih preveč povisil davke, ker so bila razna podjetja (v Nemčiji kakor tudi pri nas) v velikih težavah. Govorili so o zastoju gospodarstva. Če bi pa krajšal državne izdatke, bi ravno tako prizadel podjetja, ker bi izgubila naročnike, ki bi jih krvavo potrebovali za premostitev težav.

Kaj torej storiti? Tu je zopet govor o dolgu. Država se je zadolžila in je skušala s tem denarjem poživiti gospodarstvo (tako imenovane injekcije, dajanje naročil) v upanju, da bi se gospodarsko stanje podjetij izboljšalo. Potem bi mogla ta plačevati več davkov. Kako dolgo naj tako okrevanje traja, tudi finančni minister ne more točno uganiti. Najlažje bi bilo, da bi finančni minister v dobrih letih zbral rezerve za slaba leta. To pa iz političnih razlogov skoraj ni mogoče. Če ima finančni minister nekaj, kar bi se moglo razdeliti, mu držav-

10-dnevno romanje v LURD z avtobusom
od 21. do 30. aprila 1970

Med potjo obiščemo grob sv. Antona v Padovi; znamenito Marijino svetišče v Oropi ob vznožju švicarskih alp; baziliko Marije Pomočnice v Turinu; grob sv. Janeza Vianaja v Arsu in Einsiedeln v Švici.

Čas prijave samo do 1. aprila 1970.

Cene samo 2400 šilingov

Prijave sprejema: 1. Dušnopastirski urad, Viktringer Ring 26, Klagenfurt;
2. Štefan Sienčnik, 9141 Eberndorf;
3. P. Roman Motore, Waaggasse 1, 9020 Klagenfurt.

ni, da bo lahko dolg vrnil z dobičkom. V tem primeru rečemo, da je to podjeten in umen trgovec. Drugače bi bilo, če bi kdo najel kredit in ta denar potem zapravil. S takim početjem bi oškodoval sebe in druge. Torej ima dolg svoje dobre in slabe strani.

Kaj pa, če se zadolži država? Država pa smo mi vsi, zato smo zadolženi tudi mi. Letos znaša avstrijski dolg okoli 30 milijard šilingov, to je, da ima posameznik okrog 4300 šilingov dolga. Treba je vedeti, da ima država danes mnogo nalog. V 18. ali 19. stol. države niso imele toliko izdatkov kot jih imajo danes. Vzdrževale so le svoje vojske, plačevale svoje uradnike, in to je bilo že skoraj vse. Le redko so se neposredno vmešavale v gospodarske zadeve. Od gospodarstva so zahtevale samo davek.

In danes? Država mora prevzemati vedno več nalog. Skoraj 35 odstotkov plače, nam država odtegne kot davek. Seveda predstavlja ta vsota veliko kupno moč, kar ima velikanski vpliv na gospodarstvo.

Država danes nima samo naloge, da plačuje svoje nastavljenice itd., ampak tudi aktivno posega v gospodarsko življenje. S svojim denarjem država vpliva na zaposlitev delavcev. Če imajo, npr. kaka podjetja premalo dela, jim priskoči država na pomoč, tako da naroča dotične izdelke ter tako pomaga premostiti začasno nezaposelnost. Država pomaga manj premožnim s subvencijami, družinam z otroškimi dokladami. Sploh je namen državnega proračuna: vzeti tistim, ki imajo in dati onim, ki nimajo. Naloge države pa še vedno rastejo.

In kje vzeti denar? Če poviša davke, bo morda s tem oškodovala že itak preobremenjeno gospodarstvo. Podjetja bi morala zvišati ceno svojih proizvodov, s tem pa bi jih izpodrinila druga podjetja v tujini.

Wien, wo das Konglomerat von Nationen noch weiter besteht. Hinweg mit den Hetzern und solchen Organisationen, die diese Verständigung vereiteln, zunichte machen wollen; die daran eine Freude haben, wenn die beiden Nationen wie Hund und Katze nebeneinander leben. Landes- und Bundesregierung, habt doch ein Interesse daran, daß die Verhältnisse sich bei uns bessern. Macht doch wahr, wozu Ihr Euch im Staatsvertrag verpflichtet habt. Gerechtigkeit in der Schule, bei den Ämtern und Behörden. Kein Theater und kein Doppelspiel!

Alois Nadrag, Škofiče

ljani tako dolgo ne dajo miru, da ugotovi njihovim zahtevam.

Dolg v tem smislu, ni nekaj slabega, ampak pomaga bolehnemu gospodarstvu, da se postavi na lastne noge in da se s tem prepereči nezaposelnost. Če se res ves denar porabi v ta namen, pa je seveda drugo vprašanje.

Dipl. trg. Jožef Habernik

CELOVEC

(Tragedija ob gradnji avtoceste. — Kmet 8. aprila brez domačije in polja)

Taka je tragedija moža, ki je bil vse svoje življenje z dušo in telesom kmet: najkasneje 8. aprila letošnjega leta, bo moral zapustiti svoj nadvse ljubljani dom in kmetijo 56-letni kmet Johann Kulterer iz Celovca skupaj s svojo ženo Frederiko, staro 48 let in svojim 22-letnim sinom, S seboj bo moral družina vzeti tudi trideset glav goveda, nekaj prašičev, perutnine in poljedelske stroje. Toda, kam naj gre, tega tega Johann Kulterer še sam ne ve?

Kako je prišlo do te tragedije? Leta 1965 si je vzel Johann Kulterer v najem za dobo petih let nepremičnino pod gradom Freyenthurn pri Celovcu ob Vrbskem jezeru. Že aprila istega leta se je vselil s svojo družino. S posestnico nepremičnine je sklenil, da bo namesto denarja vračal za zakup datjave v naturalijah, kot na primer mleko, jajca, perutnino itd. Razen tega je kmetovalec dobil še pravico, da sme podaljšati zakupno pogodbo za nadaljnjih pet let.

Vse pa se je spremenilo, ko so pričeli graditi novo avtocesto. Že tedaj, to je leta 1965, so kmeta Kultererja obvestili, da bo šla avto cesta prav skozi njegovo domačijo. Leta 1966 so začeli na njegovih pašnikih z vrtanjem.

Leta 1969 so se za kmetovalca Kultererja začeli hudi časi. Nekega dne istega leta je vlak povozil deset njegovih krav. Johann Kulterer si tega pojava ni mogel razložiti, kako neki so mogle krvave priti čez dobro ograjen pašnik — brez tuje pomoči gotovo ne. Na srečo mu je tedaj priskočila na pomoč dežela in mu kot odškodnino plačala 50.000 šilingov.

Nesreče pa še ni bilo konca. Kulterer je namreč zvedel, da avto cesta ne bo prerezala njegove domačije, temveč, da jo mora vobče zapustiti. Še v maju lanskega leta je okrajno sodišče v Celovcu odločilo, da mu bo graditelj avtoceste izplačal 20.000 šilin-

»Podjunska glasbeno-pevska skupnost« vabi vse svoje člane na redne vaje, ki bodo 15. in 19. marca ob 14. uri v Rutarjevi dvorani v Žitari vesi. Zaradi bližajočega se nastopa vabimo vse člane, da se vaj sigurno udeležijo.

Vodstvo

gov, to pa samo pod pogojem, če se bo izselil do 8. aprila 1970.

»20.000 šilingov za mojo družino, to je vse premalo, kajti s tem denarjem si ne morem prav nič pomagati,« je izjavil Kulterer te dni in pristavil: »Drugi so dobili do 90.000 šilingov odškodnine. Kako pa naj dobim z 20.000 šilingi do začetka aprila za mojo družino in živino kmetijo v zakup? To je mogoče. Vse svoje življenje sem bil kmet, sedaj pa naj bi vse žalostno končalo.«

SVETNA VES

Že dolgo se nismo oglasili v Našem tedniku in še to samo z žalostnimi novicami.

Dne 24. januarja je zapustila ta svet Obudova stara mati, Ana Poschinger. Rajna je dopolnila 88 let. Pred šestdesetimi leti se je omožila iz Št. Janža na Obudov dom, kjer sta z možem, ki je pa tudi že davno pod zemljo, v tedanjih težkih časih vestno gospodarila in preživljala družino. Obudova mati je imela globoko vero v svojem srcu; dokler je še zmogla, ni bilo nedelje ali praznika brez maše in popoldanskega blagoslova, do njene zadnje ure pa ne dneva brez molitve. Kako srečna se je počutila v življenju, ko je njena hči Marija postala redovniška sestra. Zelo je ljubila naravo. Ko je oddala gospodarske skrbi sinu Urhiju, si je zaželela časa, ko bo lahko dan za dnem prehodila cvetoča polja in gozdove, tam si je iskala snovi za njen življenjski večer. Njeno nadaljnje veselje pa so bile knjige. Nešteto slovenskih knjig, nabožnih ali verskih je prebrala v njenem življenju. Mohorjeve knjige in drugi verski listi so našli na njenem domu častno mesto. Ko so rajni pred leti opešale noge in oči, je rekla: Sedaj šele vem, kaj je trpljenje, kako rada bi še brala, ali šla v naravo, pa ne morem več. Za rajno je veljala samo še ena pot — pot po plačilo.

Ko smo Obudovo mater položili na farnem pokopališču v Kapli ob Dravi k večnemu počitku, se je v lepem nagrobnem

Hotel in trgovina RUTAR Dobrla ves (Eberndorf) A 9141 išče:
Prodajalko in eno hišno pomočnico za takoj, 1 natararico, 1 sobarico in eno kuhinjsko pomočnico za poletje.

govoru poslovil od rajne gospod dekan Hornböck iz Podgorij, ki je hkrati vodil tudi pogrebne obrede, ob strani g. Trapa iz Št. Jakobla in g. Vošnjaka iz Št. Janža.

Bog daj Obudovi materi zasluženo plačilo, ostalim sorodnikom pa naše sožalje.

Lansko leto, dne 6. oktobra, smo prav tam položili k večnemu počitku Jožefa Kröpfla. Stanoval je pri Balosarju v Svetni vesi. Bil je v življenju gozdni delavec in tako je moral ob trdem delu služiti vsakdanji kruh. Kljub temu pa je bil zmeraj videti nasmejanega obraza in dobre volje. Zadnja leta pa je opešal, strašno je trpel pri živem telesu so mu gnile noge. Zvesto je skrbela za njega njegova žena Neža in delila z njim to strašno trpljenje, dokler ni prišla rešitev — smrt. Naj počiva v miru.

Za 3 kg suhega perila z varnostnim pretikalom in bobnom iz plemenitega jekla, ki ne rjavi, sedaj samo

S. 995.-

Takojšnja servisna služba!

KAUFHOF - VELETRGOVINA

VALENTIN in ANGELA Blažej
PLIBERK — LIBUČE
tel. 04235-394 (noč. št. 302)

Zdravljenje rahitisa pri živalih

Vzroki bolezní so različni - Bolezenski znaki se razvijajo postopno pri živalih v starosti od enega do treh mesecev - Rahitis zdravimo in preprečujemo s krmili, ki vsebujejo apno, fosforno kislino, magnezij in vitamin D.

Rahitis je bolezen otrok in mladih živali. Nastane pa zaradi pomanjkanja D vitamina v mleku in drugi hrani, oziroma v organizmu. D vitamin je tisti činitelj, ki uravnava v organizmu obtok kalcija in fosfora. Če telo ne dobi s hrano dovolj D vitamina, pade v krvi in ostalih tkivih potrebna višina kalcijevih in fosfornih soli. D vitamin se v organizmu tvori tudi pod vplivom ultravijoličnih sončnih žarkov. Seveda pa, če bi tudi imeli v organizmu dovolj D vitamina, a bi primanjkovalo kalcija in fosfora, bi mladi organizem ne mogel ustvariti dovolj trdih kosti zaradi slabega poapnenja. Mehke kosti se pa navadno skrivijo in spajajo. Danes bomo govorili o teh obolenjih pri mladih živalih.

Vzroki, zaradi katerih se pri mladih razvije rahitis, so lahko različni in sicer: 1. Kronične prebavne motnje zaradi vzrejnih črevesnih bolezní (griža, paratifus, črevesni katarji). 2. Enostransko krmiljenje s krompirjem, repo in podobnimi krmili, ki vsebujejo malo kalcija in fosfora. 3. Seno in druge krme iz zamočvirjenih ali poplavljenih tal ne vsebujejo mnogo kalcija, pač pa humusno in oksalno kislino, ki živalskemu organizmu še odtegujeta apnene soli, posebno pri lizavosti živine. Živalskemu organizmu je nujno potreben tudi natrij, podobno kot rastlinam kalij. Natrij pa nudimo živalim v obliki kuhinjske soli. 5. K rahitisu so nagnjena teleta, jagnjeta, kozlički, in pujski od mater, ki bolehajo na kostolomnici, kakor tudi tisti podmladek, ki uživa mleko kostolomnih in slabo krmiljenih krav. 6. Premalo gibanja mladih živali na soncu in na prostem, premalo svetlobe in zraka v tesnih in vlažnih hlevih. 7. Motnje v presnovi endokrinih žlez, razne okužbe in zastrupljenja.

Bolezenski znaki se pri rahitisu razvijajo postopoma in sicer pri živali v starosti od enega do treh mesecev. V začetku se opaža zaostalost v telesni rasti, pozneje pa otežkočena hoja zaradi bolečin in izkrivljenja kosti prednjih okončin. Prašičkom in telicikom odrevenijo noge in zato mnogo polegavajo. Pozneje se pa nožni sklepi zdebele, ker se kosti napihnejo in postanejo gobaste. Tako obolele noge se več ali manj skrivijo.

Poleg nog se skrivi včasih tudi hrbtenica, a spremembe nastanejo lahko tudi na lo-

85 do 90 odst. kostnega pepela. Za rast kosti potrebujejo zato mlade živali prav znaten dotok apna in fosfora s krmo. Pa tudi odrasle živali potrebujejo isto, ker ju v primeru osiromašenja krvi na kalciju in fosforu črpajo iz kosti. Porabo kalcija uravnava občutnica, glede medsebojnega razmerja kalcija in fosfora pa je važen vitamin D. Mlado prase vloži na vsakih 100 g prirastka na telesni teži 2 g kalcijevega fosfata v kosti in beljakovine. Zaradi tega mora prejeti najmanj toliko teh snovi s hrano. Odraslo govedo potrebuje dnevno 10 g apnene in 5 g fosforne snovi za 100 g telesne teže, da se ohranijo zaloge v telesu. Breje in molzne krave potrebujejo dnevno mnogo več. Za liter mleka se računata 5 g ene in 5 g druge snovi, ki se morata kravi dovajati s krmo. Tako bi morala dobiti krava, ki je težka 600 kg, z mlečno proizvodnjo 24 litrov dnevno 180 g apnene in 150 g fosforne snovi ali skupno 330 g. Za naše mlečne razmere pa moramo računati, da znaša dnevna potreba po kalciju in fosforu skupno približno en četrt kg za vsako kravo. Pomanjkanje samo ene sestavine ima isto posledico, kot če manjkata obe. Poleg kalcija in fosfora so potrebne znatno manjše količine magnezija (Mg), joda, natrija, žvepla, kobalta, železa in drugih prvin.

Dobre krme v tem smislu so: vse vrste detelj in deteljine, sladka trava in seno, ajda, slama, rezanica, fižolov drob in sočivje.

Uporabnost lesa zelenega bora

Zeleni bor (*Pinus strobus*) je v Avstriji najbolj razširjena tuja drevesna vrsta, eksoita, ki je prinesena iz Severne Amerike. V njegovi domovini je ta vrsta bora najpomembnejše iglasto drevo in daje ogromne količine tehnično uporabnega lesa, tako za mehnično kot tudi za kemično predelavo, zlasti za celulozo in papir. Iz severnoameriške celine je prve sadike zelenega bora prinesel v Evropo Anglež Weymuth, in po njem ga v nekaterih deželah Evrope zato imenujejo tudi »vajmutov bor«.

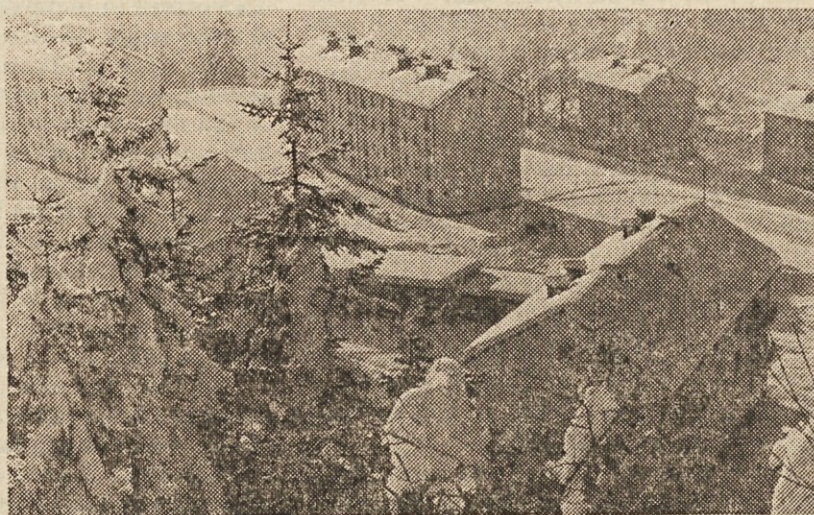
V zadnjih sto letih se je zeleni bor v evropskih deželah močno razširil in zavzema danes obsežne gozdne predele. Nahaja se tudi v mnogih parkih in javnih nasadih kot priljubljeno okrasno drevo.

Glede na njegove gojitvene lastnosti velja reči, da na gozdnih rastiščih odlično zastira tla in jih tudi s svojimi iglicami tako gosto pokrije, da se pod njim ne morejo zapleveliti. To ga posebno usposablja za vnašanje k svetlobnemu drevju, kjer zavzema vlogo zaščitnika tal, zlasti na oslabeilih tleh. V gozdne drevesne združbe se zaseda v skupinah ali šopih, kjer opravlja poleg gospodarske tudi važno biološko meliorativno nalogo.

Zeleni bor spada med hitrorastoče vrste drevja, z velikim prirastkom lesa in se živahno prirodno pomlajuje z naletom semena. Poprečni prirastek lesne mase pri zelenem boru je v naših razmerah ugotovljen od 15 do 20 kubičnih metrov na 1 ha, torej 2- do 3-krat več kot pri naših domačih drevesnih vrstah. Zaradi velike proizvodnosti in hitre rasti se zeleni bor vedno bolj uporablja pri melioracijskih pogozdovanih in v raznih sodobnih nasadnih oblikah, kot so plantaže in intenzivne kulture.

O uporabnosti lesa nekaterih tujih drevesnih vrst, ki se gojijo v Evropi, je leta 1959 izšla posebna publikacija Zveznega gozdarskega raziskovalnega zavoda na Dunaju »Forstliche Bundesversuchsanstalt Mariabrunn in Schönbrunn«, iz katere posnemamo naslednje podatke o zelenem boru:

V Zelezni Kapli se je v osemnajst občinskih stanovanj vselilo te dni prav toliko srečnih najemnikov. Hiše stojijo na ravnici Komposch. Čeprav okrog naselja še ni zelenic, pa se domovi že danes lepo prilagajajo zimskemu okolju. 93 družin stanuje sedaj v teh občinskih hišah, ki so jih gradili pet let. V tem času so zgradili kopališče na prostem, ki leži tudi na tej ravnici.

Za napoj pa uporabljamo trdo vodo. Slabša so v tem pogledu zrnata krmila, otrobi, krompir in oljnate tropine. Najslabše pa je kislo seno.

Ko rahitičnemu živalskemu organizmu omogočimo, da dobi dovolj vitaminov D, se kmalu popravi oskrba z rudninskimi solmi. Tega vitamina je pa veliko v ribjem olju. Zato smo večkrat opazili, da je rahitično tele ali pa tudi pujssek ozdravelo z uživanjem ribjega olja. Tega vitamina je pa mnogo tudi v zeleni travi in dobro spravljenem senu, a tudi v zrnatih krmilih. Vitamin D pa ustvarja tudi sam organizem pod vplivom sončnih ultravijoličnih žarkov. Vitamin D nam sicer ne more nadomestiti kalcija in fosfora, če tega organizmu sploh primanjkuje, toda vpliva ugodno na medsebojno razmerje obeh sestavin.

Obolenim rahitičnim ali kostolomnim živalim lahko damo tako malim kakor tudi velikim živalim injekcijo D vitaminiških zdravil, in to nekaj dni zaporedoma. Pri močno razviti bolezni je zdravljenje običajno prekasno, ker so kosti izobličene in so živali zaostale v rasti. Na splošno je pa rahitis ozdravljiva bolezen. Naši kmetje naj polagajo posebno pozornost na vzrejo za plemo določenih živali, katere je treba zlasti v zimskih mesecih oskrbovati s pravilno izbrano in zadostno krmo. Nagnjenost k rasti slabega okostja se več ali manj poddeduje, a pri tem trpi konstitucija in tudi zdravje vsega telesa. Dr. D R.

Izredna sreča vaških lovcev

Člani lovske družine Vače so v treh dneh ustrelili osem divjih prašičev

Človek skoraj ne bi mogel verjeti, če ne bi videl na lastne oči. Šest divjih prašičev je ležalo na kupu. To pot ne gre za lovsko potegavščino ampak za resnico. Še danes se čudijo, kako se jim je tisto medeljo nasmehnila sreča.

4. januarja zjutraj so začeli lovci vaške lovske družine pogon. Izsledili so divje prašiče. Ciril Drnovšek iz Sp. Hotiča se je takole srečal z njimi:

»Svinja, težka čez sto kilogramov, je stala kakšnih petindvajset metrov pred menoj, vohala in renčala je proti meni. Ne boš dolgo, sem si mislil in pomeril. Hotel sem zadeti sredino glave, strel naj bi bil smrtonosen. Pritisnil sem na petelina, a mrcina je ravno tisti trenutek obrnila glavo, kot bi videla premikanje mojega prsta. Zacvilila je in poskočila. Zal sem jo samo obstretil in hitro je izginila v grabnih, za njo so ostajali le krvavi madeži.«

Deset minut je minilo, lovci so čakali na »štantih«, kdo bo prvi zagledal prašiče. Zopet je odjeknil strel, to pot je na veliko daljavo streljal Janez Grošel. Ves čas je videl sedem mladičev, kako bežijo po grebenu in lovska žilica mu ni dala miru, moral je sprožiti in ravno ta strel je bil za trop prašičev usoden. Grošel ni nobenega zadel, povzročil pa je, da so se obrnili v drugo smer in prišli drugim pred puške.

»Kakšnih trideset metrov nad mano so jo primahali, sedem jih je bilo. Pomerim prvega, počni in pade. No, še en naboj imam v cevi, pa bom poskusil še enkrat. Menda sploh nisem pomeril, že je padel drugi. V žepu je še en naboj, mogoče bo treba še kaj »popravljeni«, sem mislil. Puško sem imel ravno prelomljeno, ko priteče sedmi prašič. Že je bil naboj v puški in odjeknil je tretji strel, tudi ta je zadel v polno. Nekaj deset metrov naprej pa je medtem Anton Kolenc tudi spodnesel enega,« je pripovedoval Stanko Pavliha.

Potem se je zelena družina zbrala in začelo se je slavje. Vsi štirje ustreljeni prašiči so tehtali po štirideset kilogramov in so bili iz istega gnezda. Jožko Juvančič in Ciril Drnovšek sta računala, da bosta izsledila še preostale tri. Prve štiri so ustrelili kakšnih dvesto metrov od Koštrunove domačije.

Ciril Drnovšek se je potem srečal s prašiči drugič:

»Z Jožkotom sva jih spodila z ležišča. Sedem odraslih svinj je začelo bežati. Toda vse poti so bile zaprte. Na dveh straneh so bile hiše, midva pa sva se jim približevala vsak z ene strani. Znašli so se med dvema ognjema in niso vedeli, kam bi se obrnili. Mešali so se med seboj, jaz pa sem meril,

Darujte za tiskovni sklad!

več kot sto metrov je bilo do njih. Preveč nisem smel čakati, da bi jo ne pobrisali. Toda kam pomeriti, še vedno so se mešali med sabo. V cevi sem imel zadnji naboj. Kar bo pa bo in sem sprožil. Prvi trenutek se mi je zdelo neverjetno. Dva sta obležala negibno na tleh. Z zadnjo kroglo sem pokosil kar dva, oba težka čez sto kilogramov.«

Tako jih je tisti večer ležalo šest na istem kupu, dva lovca sta imela posebno srečo. Stanko Pavliha je uplenil tri, Ciril Drnovšek pa z enim strelom dva.

V ponedeljek so se Janez Avbelj, Ciril Drnovšek in čuvaj litvijske lovske družine Johe Mahkovec odpravili, da bi izsledili obstreljeno svinjo. Nekaj časa so jo iskali, še vedno je bila hitra, čeprav je bežala samo po treh, a bila je prekasna, da bi ušla krogli. Ciril Drnovšek je zopet pomeril in to pot je obležala negibna kot sedma žrtev pogona.

V sredo, 8. januarja pa se je odpravil na lov za kunami Janez Grošel. V Lesu je hodil sem ter tja. Večkrat je s puškinih kopicom potkal na deblo kakšne smreke. In naenkrat so izpod smreke skočili trije divji prašiči. Lovec se ni dal znesti, čeprav je bilo presenečenje prav gotovo veliko. Enemu je zopet preprečil, da bi delal škodo okoliškim kmetom po njivah. Tako je obležalo osem kosmatincev, a kmetje pravijo, da jih je za škodo še vedno dovolj v gozdu, lovci pa upajo, da bodo še kakšnega prestregli na njegovem begu. Izredni letošnji uspeh pa se gotovo ne bo kmalu ponovil. (Kmečki glas)

AEG električni štedilnik s tremi ploščami in prozornimi vratci pekača

namesto 4050.— samo **S. 2990.—**

ADEG živila, tekstilije, gospodinjske potrebuščine, električne in kmetijske stroje, mope, kolesa, otroške vozičke, mešalce za beton itd. vam nudi z znižanimi cenami in z dostavo na dom

trvrka

K. in A. KRIVOGRAD

9143 Šmihel nad Pliberkom

banjskih kotsteh v obliki izbočenja (žrebeta, prašički, psički). Čez čas prične žival slabše jesti, a na koži se pojavi umazan izpuščaj.

Preprečujemo in zdravimo rahitis s tem, da ostanjemo vzroke, ki obolenje pospešujejo, in pa da nudimo mlademu živalskemu organizmu taka krmila, ki vsebujejo zadostne količine apna, fosforne kisline (P2 O5), magnezija (Mg O), in pa D vitamina. To se da doseči z večkratnim izpuščanjem živine na pašo ali vsaj na prostu, z dovolj svetlimi in zračnimi hlevi, s pokladanjem sveže ali suhe lucerne, detelje, sladkega sena, otrobov in klajnega apna, oziroma pri pujskih z zeleno travo, dobrim mlekom, otrobi, ribjim oljem in moko. Pa tudi s samim pokladanjem dveh, treh žlic ribjega olja na dan bolni mladi živali za nekaj dni se more opaziti popolno ozdravljenje po rahitisu. Pri vsem tem je važno, da se mlade živali čisto več gibljejo na zraku in dnevi svetlobi, še najbolje pa je, da jim nudimo možnost paše.

Podlago za trdoto kosti dajo v temeljno kostno snov vložene rudninske soli, predvsem fosforno kislino, ki vsebuje od

Šport doma in po svetu:

Lep uspeh slovenskih nogometašev

Preteklo sredo so igrali naši študentje-nogometaši v stadionu Celovške Avstrije proti temu moštvu, ki je najboljše na Koroškem. To je bila za Avstrijo hkrati zadnja pripravljalna tekma pred pričetkom wigredne sezone. Na to sezono se je Avstrija pripravljala zelo intenzivno, saj ji gre za obstoj v državni ligi. Ker so se vijoličasti šele pred kratkim vrnili iz Jugoslavije, kjer so imeli poseben trening, smo gledali to tekmo med slovenskimi dijaki in Avstrijo še s posebnim zanimanjem. Vedeli smo sicer, da bomo izgubili, vendar je izid tekme vsakogar presenetil. Slovenci so izgubili samo z 2:1, ko je nogometno moštvo iz Wolfsberga izgubilo teden poprej proti isti Avstriji 7:1. To je samo kot primer. Povedati je še treba, da igra WAC v regionalni ligi.

Začetek igre je bil senzacionalen. Že v 30. minuti se je zamajala mreža, ampak ne naša, temveč nasprotnikova. Študentje so vodili z 1:0. Nato je Avstrija izenačila in še pred polčasom je vodila z 2:1. Bridko se je pa zmotil tisti, ki je sedaj pričakoval, da bodo naši kondicijsko onemogli. Nasprotno: sadovi intenzivnega zimskega treninga v hali so bili očitni in naše moštvo bi skorajda izenačilo. Naš srednji napadalec je zadel enkrat prečko in imeli smo še dve res lepi priložnosti za doseg gola.

Čenjenim bralcem sporočamo, da igra naše moštvo v soboto v stadionu proti rezervi Avstrije, predtekmo h glavni tekmi Avstrija — Wattens.

Ustanovitev nogometnega kluba

Zgorajšnja igra ni prva. Naši študentje (gimnazijci in slušatelji pedagoške akademije) so igrali že vrsto prijateljskih tekem. Naj omenimo samo mednarodno prijatelj-

sko srečanje z Mengšom, katero smo odločili v našo korist s 5:2.

Te igre seveda niso samo v zabavo gledalcem, temveč imajo gotov smisel. Njih naloga je priprava in formiranje slovenskega nogometnega moštva, ki sicer sedaj še nima imena, a se bo že v sezoni 1970/71 borilo za točke.

Klub bomo javili tekom tega tedna pri KfV (Kärntner Fußballverband). O nadaljnjih ukrepih vam bomo poročali. Upamo, da boste z zanimanjem sledili delovanju našega kluba in da boste z veseljem vzeli na znanje poročila o njegovih uspehih.

AVSTRIJSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

V prvem kolu spomladanskega avstrijskega nogometnega prvenstva, je drugouvrščeni Wacker Innsbruck izgubil proti graškemu Sturmju z 0:1, medtem ko so dunajski vijoličasti, to je dunajska Avstrija, premagali Wacker Dunaj 4:2 in s tem povečali število točk kar za šest; Avstrija je tako trdno na prvem mestu. Na drugo mesto se je vrnil pred innsbruškim Wackrom Sportclub, ki je igral s salzburško Avstrijo 1:1, medtem ko se je slednja pomaknila na peto mesto. Nepričakovan pa je bil poraz LASK proti Eisenstadtu, in to celo doma, rezultat je bil 1:3, prav tako poraz Rapida proti Vienni 0:1. Kot izgleda, Rapid stalno naziaduje, kje je vzrok, ne vedo prav niti predstojniki kluba. Odpadla je tekma med FC Dornbirnom in VÖEST Linzom, zaradi slabih terenskih razmer.

Vse tekme je obiskalo 28.000 oseb, največ jih je bilo na igrah v Salzburgu in Gradcu in na Hohen Warte na Dunaju, in sicer po 6000 ljudi.

Avstrija Celovec — Admira Energie 1:1

Svetovno smučarsko prvenstvo končano

Zadnji dan je zmagal v smuku Russi

Ko je v soboto pričelo snežiti v Val Gardeni, snežilo je skoraj ves dan, je dosegla nervoza v avstrijskem smučarskem taboru svoj višek. Karl Schranz, veliki zmagovalc v veleslalomu in glavni favorit v smuku, je pri vožnji svojih smučk dejal: »Pripravljaj se vse leto na ta trenutek, pa ti v zadnjem trenutku vreme prekriža račune. Na mehki smučini je možno vsakemu, da pelje po moji sledi ter ima celo prednost, če more zdržati v počepu vso vožnjo do cilja.« Kako prav je imel Arlberčan, so pokazale nedeljske smučarske tekme v smuku, ko je zasedel v tej disciplini prvo mesto, doslej v smuku čisto nepoznan mlad tekmovalc, Švicar Russi, ki je z veliko sreče potisnil Avstrijca Cordinu na drugo mesto, tretji

pa je bil zopet tekmovalc, in sicer Avstralec Milne, ki je tudi bolj nepoznan, čeravno je v začetku letošnje smučarske sezone dosegel že eno prvo mesto pri tekmovanju za svetovni pokal.

Svetovno prvenstvo v kombinaciji je dosegel Američan Kidd, ki je bil v smuku 6., v slalomu 3. in 15. v veleslalomu, drugi je bil šele favorit Russel (2. mesto v slalomu, 8. v veleslalomu, v smuku pa je bil šele 32.); bronasto kolajno si je priboril Poljak Bahleda.

Skupno so se Avstrijci v smuku sicer dobro odrezali: 2. je bil Cordin, 4. Schranz, 7. Sailer, 17. Messner, a kaj to pomaga, če Avstrija ni dosegla 1. mesta, na katerega je gotovo računala (Schranz). Tako so šli vsi

upi po vodi. Popolnoma odpovedali pa so v smuku Francozi, saj je bil prvi Francoz šele na 8. mestu Pinel, 25. Duviillard, 37. Orcel.

KONČNA LESTVICA SE GLASI:

Veleslalom za ženske:

1. Clifford (Kanada) — zlata kolajna; 2. Laforgue (Francija) — srebrna; 3. Macchi (Francija) — bronasta.

Kombinacija — ženske:

1. Jacot (Francija) — zlata; 2. Steurer (Francija) — srebrna; 3. Cochran (ZDA) — bronasta.

Smuk za moške:

1. Russi (Švica) — zlata; 2. Cordin (Avstrija) — srebrna; 3. Milne (Avstralija) — bronasta.

Kombinacija — moški:

1. Kidd (ZDA); 2. Russel (Francija); 3. Bahleda (Poljska).

Razdelitev kolajn:

Francija	3	5	1
Švica	2	—	1
Avstrija	1	2	1
ZDA	1	1	2
Kanada	1	—	—
Avstralija	—	—	1
Poljska	—	—	1

EDINSTVENA POT SMUČARJA KARLA SCHRANZA

»Karl Veliki«, kakor pravijo smučarske mu oboževalcu Schranzu, je preprečil katastrofo Avstrijcev na reviji najboljših na svetu. V Selvi v Val Gardeni je tudi v drugem veleslalomu dosegel čas dneva in prepričljivo zmagal ter si tako zaslužen priboril zlato kolajno.

Sicer pa je o velikem avstrijskem smučarju Karlu Schranzu že težko povedati kaj novega, saj ga ljubitelji smučanja poznajo že dolga leta. Na Schranza je močno vplival uspeh v slalomu. Javno je označil, da se je odločil zapustiti tekmovalno smučanje, če mu v veleslalomu ne bo šlo.

18. novembra leta 1938 rojeni Karl Schranz je začel svojo pot navzgor že leta 1955, ko je zmagal na mladinskem tekmovanju v smuku in kombinaciji. Že naslednje leto je bil na tekmovanju Arlberg-Kandahar v Sestneru drugi v slalomu, 1957. leta pa je na istem tekmovanju v Chamonixu zmagal v smuku in kombinaciji. Leta 1958 je bil trikratni zmagovalc Arlberg-Kandaharja, vendar zaradi mladosti še ni prišel v avstrijsko reprezentanco za svetovno prvenstvo v Badgasteinu, kjer je bil samo rezerva. Leto dni potem je zmagal v smuku na Lauberhornu ter v smuku in kombinaciji na Kandaharju. V olimpijskem letu 1960 je zmagal v slalomu v Kitzbühlu, z olimpijskih iger v Squo Valleyu pa se je vrnil brez medalje. Leta 1961 je imel slabo sezono: edini boljši uspeh je bilo tretje mesto v smuku v Wengnu. Na svetovnem prvenstvu v Chamonixu je postal svetovni prvak v smuku in kombinaciji. Leta 1963 je spet zmagal v

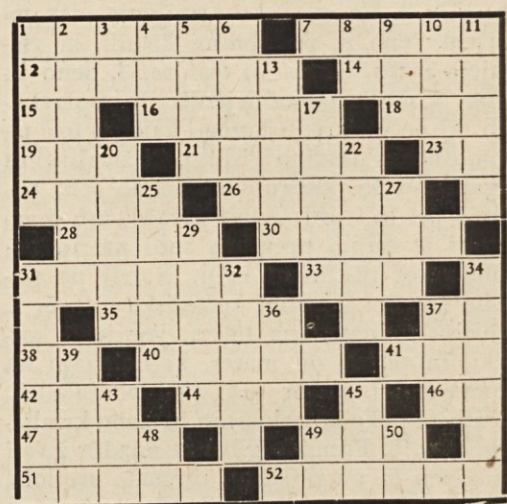
smuku v Wengnu, na olimpijskih igrah v Innsbrucku pa je osvojil srebrno kolajno v veleslalomu. Na svetovnem prvenstvu v Portillu je bil tretji v veleslalomu, to leto pa je zmagal v smuku in kombinaciji v Wengnu in Kitzbühlu. V Grenoblu 1968 je ostal brez kolajne. Lani pa je zmagal v tekmovanju za svetovni pokal.

To je najvidnejši mejnik v karieri tekmovalca, ki mu skoraj ni para.

Boste tudi tekmovali?

Na cilju v Grödnju je zvezni kancler dr. Josef Klaus gratuliral drugouvrščenemu Cordinu: »Vi ste čudovit deček. Čestitam vam, da ste osvojili srebrno kolajno.« Potem se je kancler še nekaj časa pogovarjal z Arlberčanom in je slednjič dejal: »Kakšne možnosti pa mi pripisujete 1. marca?« Nato je Cordin odgovoril ves presenečen: »Kaj pa je neki 1. marca? Boste tedaj tudi tekmovali (smučali)?« In, ko je slišal, da bodo tega dne parlamentarne volitve, je odgovoril kanclerju: »Na ja, med prvimi boste gotovo!«

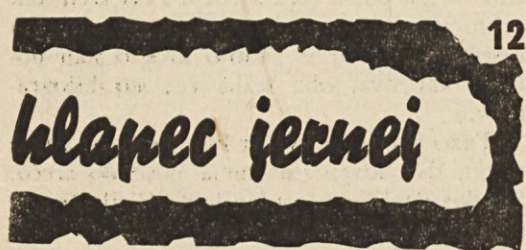
KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. porotnik na sodišču; 7. zapor; 12. miselni vodja kakega nazora; 14. peruanski grm; 15. oblika glagola »biti«; 16. vrsta ptiča; 18. stara utež; 19. igralna karta (rodilnik); 21. prerijski volk; 23. sedemnajsta in šesta črka ABC; 24. angleška pokrajina; 26. pes; 28. žlebič v deskah, dogah; 30. rimska provinca; 31. sešteven, znesen; 30. Noetov sin; 35. silen, potreben; 37. dva samoglasnika; 38. sosedni črki; 40. Savez komunističke omladine Jugoslavije (rodilnik); 41. veznik (kakor); 42. posoda podobna sodu; 44. žensko ime (dajalnik); 46. nikalnica; 47. zbor s sklicevanjem; 49. reka v Italiji; 51. mahoma; 52. slovenska boginja smrti.

NAVPIČNO: 1. mesto na Hrvaškem; 2. homerski junak; 3. ime črke; 4. lat. osebni zaimek (mn.); 5. mesto v Srbiji ob Donavi; 6. palma; 8. rimskokatoliški; 9. grški bog vetrov; 10. če ne rad da...; 11. očka; 13. vzgajan; 17. grško mitološko ljudstvo; 20. moško ime; 22. delovno področje; 25. ves, poln (lat.); 27. glavno mesto sosednje države; 29. rejena gos; 31. rimski bog, ognjenik; 32. plin (mn.); 34. zbadljiva šala; 36. njej; 37. naelektrjen delec; 39. pokrivalo; 43. deminutiv; 45. dvojica; 48. nota iz solmizacije; 49. reka v severni Italiji; 50. pritrilnica.

IVAN CANKAR:

»Kar si rekel, to zdaj izpolni! Pravico si dal ljudem, pa so jo skrili; ni je pri biračih, ne pri sodnikih; ne pri cesarju; birači so me pehali med hudodelce, sodniki so me zasmehovali, za cesarja so me ogoljufali! Pri tebi je pravica, ti si jo poslal, ti potrdil, ti skrbi zanjo, da se izpolni tvoja zapoved! K tebi samemu se zatekam, jaz, hlapec Jernej, sam na svetu, ob belem dnevu okraden, pravice oropan! Tvoja postava je v mojem srcu in tvoja obljuba, tvojo besedo sem slišal — daj, da ne mine moje zaupanje! Zdaj iztegni svojo roko, vsemočno Bog, pravični sodnik!«

Tako se je Jernej pogovarjal z Bogom, dolgo v noč je molil; in ko je zasvetilo jutro, je vstal in se je napotil brez slovesa.

Hodil je dolgo, trikrat je počival; pred mrakom pa je došel na Betajново.

»Kaj je to, Jernej?« so izpraševali, ki so ga videli.

»Razcapan je in prašen, do pasu je upog-

njen, siv starec — kaj je to Jernej?« so se čudili in so gledali za njim.

Jernej pa se nikamor ni ozrl, nikogar ni pozdravil in nikogar ogovoril. Tudi tja se ni ozrl, kjer je stal beli njegov dom. Šel je naravnost k župniku.

Prijazen gospod je bil župnik, debel in rdeč, in smehljal se je.

»O Jernej, o Jernej, kod si romal, da si tako star in slab?«

Jernej je stal pred durmi, vzravnal je upognjeni hrbet, izpod obrvi so se mu zasvetile oči.

»Nič ne bom sedel, nič ne bom počival, zakaj pozno je že in truden sem! — Po svetu sem romal, od birača do sodnika, od sodnika do cesarja. Pravice ni pod nebom, zakopali so jo sto klafter pod zemljo, težko skalo so zavalili nanjo. Jaz pa je ne iščem več na zemlji, birači in sodniki so zatajili Boga, izdali njegovo besedo in zapoved. Pri Bogu iščem pravice, pri njem samem, ki je sodnik nad vsemi sodniki! Odprite pismo, razsodite mojo pravdo po njegovi pravici!«

Župnik je stopil k Jerneju, prijel ga je za roko, zakaj usmiljen je bil.

»Ne tako, Jernej! Veliko hudega so ti storili, nekrščansko so ravnali s teboj — ampak odpusti jim, kakor je Bog odpustil tistim, ki so ga preganjali!«

Jernej je izpustil župnikovo roko, gledal mu je srepo v obraz, z bolno svetlimi očmi,

in je govoril s trdim glasom kakor nikoli poprej.

»Ne govorim o usmiljenju, o odpuščanju, nič — o pravici govorim! Razsodite po božji besedi, po naukih njegovih in zapovedih! Služabnik božji ste, iz vaših ust bo govoril, z vašim jezikom! Ali je Bog na moji strani ali je na strani biračev in krivičnih sodnikov — to razsodite! Truden sem, rad bi že stopil v svojo hišo, rad bi legel na svojo posteljo!«

»Hude in krive so tvoje misli, Jernej!«

»Razsodite!«

»Ukloni se, Jernej, tudi krivici se ukloni; Bog bo sodil!«

»Neskončno je pravičen — kje je njegova pravičnost? Ali je dom moj po njegovi pravici ali čigav je? To naj razsodi, to mi povejte, ki ste njegov apostelj!«

Trd in osoren je bil Jernejev pogled, kakor od kamna njegov obraz; vsa bridkost je izginila iz srca in vse zaupanje.

»Ali je pravica pri Bogu ali je ni?«

»Bogokletne so tvoje besede, Jernej!« se je zgrozil župnik in je stopil za korak nazaj, zakaj strah ga je bilo. »Če stopiš pred Boga, ne terjaj stoji, temveč poklekni in prosi in jokaj!«

»Ne bom prosil in ne bom jokaj, moja pravica je božja pravica; kar je sam ustanovil, ne bo razdiral, kar je govoril, ne bo tajil! Dolžnik je moj; ne klečim — stojim pred njim in terjam!«

Še je bilo krvi v Jernejevem obrazu: pri kazala se je nenadoma na čelu, na licih; in ustnice so se mu tresle.

»Razsodite! Tisto besedo recite, ki sem čakal nanjo toliko grenkih dni: ali je pravica ali je ni — ali je Bog ali ni Bog!«

Ob takih besedah je župnik vztrepetal, iztegnil je trepetajočo roko in je stopil nazaj do zida.

»Stran, nevernik!«

Še je čakal Jernej, gledal je s svetlo strmečimi očmi.

»Stran, bogokletnik!« je vzkliknil župnik.

Počasi se je okrenil Jernej in je šel; s trdimi koraki je šel, nič več upognjen, nič več bolan, v srcu nič bridkosti in upanja nič več.

XVIII

Mračilo se je, s polja so se vračali kmetje in posli. Takrat se je prikazal petelin na Sitarjevi strehi, rdeč in tenak je švignil visoko proti nebu. Nato se je prikazal petelin na skednju, na hlevu, na šupi, na obeh kozolcih; velik je bil plamen, segal je silen od zemlje do nebes. Goreče treske so padale v kolobarju na zoreče polje, kakor da bi jih metala človeška roka. Tako je prižgal Jernej svojo strašno baklo.

Ljudje so stali in so trepetali — kdo bi gasil ta ogenj sodomski, ki ga je gnal veter kakor goreč oblak preko doline, nosil ga proti brezvezdnemu nebu kakor velikar-

MIRKO KUMER:

Moji posteljni sosedge

Mož, ki je poročil prisiljeno nevesto

Srečal sem ga na hodniku pred rentgen-skim prostorom, kjer sva čakala na vrsto. Bil je mož 76 let, že belkasto siv, močno shujšan z upadlim, mršavim obrazom.

Bolan je bil na živcih, srcu in pljučih. Poznal sem ga že od prej in vedel za njegove žalostne družinske razmere. Sočutno sem ga vprašal:

»Kako pa ti kaj gre? Še sam gospodariš?«

»Pa ne morem več, sem čisto zanič postal.«

Bil sem primoran posestvo oddati in stopiti v rento. Pa tako veš, kaj je kmečka renta. Teh 220 šilingov na mesec in malo telesne rente zraven.«

»Kdo pa ti kaj kuha in te očedi, če si še vedno sam pri hiši?« ga vprašujem.

»So me novi posestniki k sebi vzeli. Imam lepo sobico. Kuhajo mi enako, kot sami jedo in tudi očejen sem, kot je treba. Glede tega se ne smem pritožiti. Drugače mi je pač tako pusto; saj več, kakor imam celo življenje zaradi neumne ženitve podelano.«

Ko se je vrnil kot mladenič iz prve svetovne vojne, je moral prevzeti kmetijo za očetom, ki je med vojno umrl. Treba se je bilo oženiti, kar pa takrat ni bilo lahko, ker je bilo med vojno veliko ženinov zadržanih in so se vsi prvo in drugo leto po vojni hoteli poročiti. Zato je primanjkovalo primernih nevest. On si je mislil: »Moram pač kako mlajšo vzeti, če so bolj zrele neveste že vse oddane.«

Z majhnim kmetom iz sosednje vasi sta se v gostilni po maši zmenila za njegovo 18-letno Nanco.

»Dal ti jo bom,« je rekel oče, »saj imaš 'fest havzengo' (dobro kmetijo). Ne bo ji manjkalo pri tebi ne dela ne jela. Kar pridi v svate, da se zmenimo, kdaj pojedemo na likof in pa pisma delat.«

Ko je oče doma povedal, da svatje pridejo je začela mladenka jokati. Solze so ji tekle neprestano. Starši niso vedeli, zakaj se tako terbasto napravlja.

»Smej se in vesela bodi, da na tak lep kraj prideš! Lepa kmetija, vse na ravnem in še sadovno je. Pa brez dolga!« sta ji prigovarjala. »On je pa tudi pameten človek,« sta še dodala, ko solz le ni hotelo biti konec.

Ko je v nedeljo popoldne ženina res prišel, se ga je hčerka za čudo bala. Večkrat so ji morali reči, da je naposled le sedla k

njemu. Gledala pa je koj bolj skozi okno in njene misli so bile bogve kje.

»Zmarnvana pa nisi,« je dejal ženina, ko mu je le poredko odgovarjala. »Pa no, se boš pa že navadila; si pač še mlada in ti je sitno.«

Zmenili so se, da pojdejo že prihodnjo soboto na oklice dajat, naslednji torek pa k notarju delat pisma. Zaženil ji bo še enkrat toliko, kot bo k hiši prinesla in za »krience« (venček) še pa sto povrhu.

Zvečer, ko je ženina odšel domov, je deklica dalje točilo v svoji kamri grenke solze, dokler ni potrkal na okno mladi sosedov hlapec, osemnajstletni Tinej. Ko ga je začela zunaj, je butnila še v silnejši jok. Zavila se je v odejo in pristopila k oknu. Odprla je malo okence in mu med jokom povedala:

»Tinej! Omožiti me hočejo — z drugim, z Gosakom!«

Tudi mladenič je bil hudo iznenaden, kajti zala sosedova hči mu je ugajala. Ker ga je tudi ona, še pol po otroško, ljubila, je večkrat postajal ponoči pod njenim oknom. V javnosti ni mogel nikjer nastopiti z njo. Prvič bi starši ne pustili, da bi jo kam peljal, drugič pa so bili takrat hudi časi. Služiti je moral samo za hrano in potrebno obleko in celo leto ni imel beliča v žepu. Zato je bila njuna ljubezen tajna in taka je, kot pravi koroška narodna, bolj vroča kot oglje in plamen.

Bila je pa tudi za tedanje čase brezizgledna. Ubogi hlapčič ni imel ničesar, da bi se mogel kdaj poročiti. Njegovi starši so imeli samo strgamo bajto, potisnjeno na koncu vasi pod gozd. Redili so eno samo kravo in so komaj čakali, da so sinovi šli h kmetom za pastirje, da jim ni bilo treba dajati kruha, katerega je večkrat manjkalo, ker oče ni imel rednega dela. Otroških doklad pa takrat še niso poznali. Živeli so pač največ od krmopirja.

Tako se je moral odreči tej mladostni ljubezni in prepustiti ljubo deklico bridki usodi. Tej je bilo pa hujše kot njemu. Tako ji je bilo hudo, da je mislila, da bo prej umrla, preden bo poroka. Zadnji teden oklicev se je v obupu opogumila in šla k župniku in razdrla poroko. Župnik je to sporočil ženinu.

Ta je prišel na nevestin dom in spet nagovarjal starše, ki jim je bilo zelo sitno, da se hči tako napravlja, posebno sedaj, ko je že vse oklicano in so pisma že narejena. Rotili so jo, da naj bo vendar pametna in se vda v božjo voljo. Nagovarjale so jo še tete in drugi, tako da se je čisto zmešana vdala in se res poročila z njim.

Gostija je bila v isti gostilni, kjer sta ženina in oče za nevesto naredila. Na okno je prišel tudi Tinej. Žalosten je gledal zalo, belo nevesto z venčkom na glavi; nazadnje se je ojunatil in jo poprosil za ples. Ko

zarajata mu nasloni mlada nevestica ovenčano glavico na prsi in reče:

»Samo tebe, samo tebe imam rada! O ne, ga sem vzela samo, ker so me prisilili!«

Postala je gospodinja pri Gosaku. Izpolnjevala je zakonske dolžnosti, rodili so se tudi otroci. A ljubezni ni bilo. Med izkazovanjem ljubeznivosti po možu mu je večkrat dejala, da ga ne ljubi. Ta si je še vedno dalje prizadeval, da bi si njeno ljubezen pridobil. A zaman. Ostala je mrzla, notranje nedostopna.

Ko je mož uvidel, da si je ne pridobi, je postal močno potni in začel svojo žalost dušiti v uživanju alkohola. Najprej je pil doma; ko so bili domači sodi prazni, je zahajal v krčmo. Tam so ga še različni »kibici« vlekli, da žena njega ne mara in da ima pač drugega. Tako je postal še ljubosumen, kot to postanejo vsi stalni pivci.

Ko se je ponoči pijan bližal svoji hiši, se mu je zdelo, da nekdo sloni na oknu ženine spalnice. Začel je kričati in lučati tjakaj za drva pripravljene paceljne (drva iz vej). Lučal jih je tako dolgo, da so se vsa okna sesula. Nato je vdrl v spalnico in ženo pretepel.

Ta se mu tepsti ni pustila. Zagrabila je najpotrebnejšo obleko in dojenčka in oddirjala v temno noč in potem domov k staršem.

Tam so jo spet pogovorili: »Kaj pa hočeš! Omožena si! Nazaj idi!«

Ko je prišel še on po njo in je obljubljal, da je ne bo nikdar več tepel, je spet šla nazaj k njemu. Razmere se pa niso

ANGELICA Ž.

Prva vrsta v parketu

»Jutri gremo v opero,« je rekel profesor Podržaj svoji ženi, »da mi ne boš vedno očitala, da te nikamor ne peljem!«

»Bravo!« je vzkliknila žena. »Jelenčeva bo počila od zavisti. Jaz bom oblekla novo obleko in svilene nogavice ter srebrne čevlje. Le glej, da ne zamudiš vstopnic! In še pisma odnesi mimogrede na pošto,« je zaklicala možu v sobo, ki se je že odpravljal po vstopnice.

Naglih korakov je prišel profesor do gledališke blagajne. »Dve v prvi vrsti parterja za jutri zvečer,« je dejal temnolasi blagajničar skozi okence. »Na katero ime, prosim?« ga je blagajničarka vprašala.

Ker profesor ni rad obešal svojega imena na veliki zvon in ker se je ravno veselil Jelenčeve zavisti, je nehote odvrnil: »Jelenc, Dunajska cesta 25,« in odšel, rekoč, da se čez pol ure, ko bodo vstopnice pripravljene, vrne.

Ura je bila skoro enajst, ko je profesor Podržaj prejel od blagajničarke naročeni vstopnici na ime Jelenc, kot je zahteval. Vzel je kuverto z vstopnicami in jo veselo potisnil v žep suknje. Na oglu se je še ustavil pred poštnim nabiralnikom, da izpolni ženino naročilo glede pisem, segel v žep suknje in vrgel pisma v nabiralnik.

Naslednjega večera sta se Podržajeva pri-

zbojšale. Šele, ko so jima otroci dorastli in so že sami mogli razsojevati, se je zanjo položaj zboljšal. Otroci so potegnili z njo, on se je videl enotni fronti postavljenega nasproti.

Pravil mi je, da so ga mislili spraviti iz sveta na politični način. V Hitlerjevem času so ga zatožili, da ima zvezo s partizani. Že je prišel gestapovec ponj, a se mu je le posrečilo dokazati zlaganost ovačbe in razkrinkati, da je vsemu kriv nesporazum z ženo.

To življenje v stalnem strahu — bal se je, da bi ga žena ne zastrupila — ga je živčno čisto zmlelo. Iskal je pomoči pri zdravniku. Ta mu je prepovedal vsak alkohol in mu nasvetoval, da naj se od žene loči.

Po tridesetih letih pekla sta se ločila, a samo sodnijsko. Cerkevne ločitve nista vložila, čeravno bi morda imela zaradi prisiljenosti zakona uspeh. Pa sta bila že oba stara in bi se življenje nobenemu, več ne splačalo na novo začenjati.

Žena je odpeljala s seboj vse otroke. Ostal je sam na kmetiji. Dobil si je tujo gospodinjo in gospodaril še nekaj let, dokler ni onemogel in moral domačijo prodati tujim ljudem, da zdaj skrbijo zanj. Njegovi otroci pa so razkropljeni po svetu. Ker za njim niso nič dedovali, se zanj tudi ne brigajo.

»Letos bi imel obhajati zlato poroko. Lahko bi bil premožen in spoštovan v krogu svojih otrok in vnukov, tako pa zapuščen postajam po bolnišnici in čakam, da me bo smrt odrešila...«

pravljala za opero. Ženi se je vkljub neprestanemu lišpanju posrečilo, da je bila gotova že uro pred predstavo. Že sta stala pred vrati, ko reče žena:

»Da ne pozabiš vstopnic, sicer se bova morala vrniti.«

Nervozno seže mož v žep suknje, a vstopnic ni. Preobrača žep za žepom, pa jih ne (Nadaljevanje na 8. strani)

Anica Č.

ZIMA

BELI BREGOVI,
SVETLE NOČI,
TIHE SNEZINKE,
DROBNE GAZI.

TUDI K SAMOTNI
KOČI JE GAZ;
V KOČI TRPLJENJE,
BEDA IN MRAZ.

V BAJTAH NA SAMEM
ZIMA IN GLAD —
V SRCIH PA SKRITA
VERA V POMLAD.

sko ptico z ognjenimi perutmi? Odkriti so stali tam, vsi blede, v greh strmeči, trepetajoči, in splašena srca so stokala jecljajoče molitve.

Pa se je prikazal med njimi dolgi Jernej, z opečeni rokami in osmojenimi lasmi. In se je zasmejal veselo.

»Po pipo sem šel, ljubi mojil Nisem hotel, da bi zgorela tudi moja pipa, ki sem jo pozabil doma, ko sem šel na pot. Kaj ne gori prijazno moj dom, kaj ni lep moj ogenj? Kdor ima pipo, naj si jo prižge, dovolj je kurival!«

Vtaknil je pipo v usta, roke je uprl v boke in je gledal v ogenj.

»Jernej je zapalil!«

In komaj so vzkliknili, se mu je stemnilo pred očmi, opotekel se je in se je zgrudil na tla.

»Bijte!«

Z gorečimi treskami so bili po njem, z okovanimi petami so stopali nanj, vsi oparjeni in osmojeni.

»V ogenj z njim!«

Prijeli so ga, nesli so ga, krvavega, ožganega, kakor je bil, zamahnili so trikrat z njim in visoko so prasnile iskre iz plamena; ko so stopili Jernejevi pogrebci iz ognja, so bili črni v roke in v obraz. —

Tako se je zgodilo na Betajnovi. Bog se usmili Jerneja in njegovih sodnikov in vseh grešnih ljudi!

(Konec)

POPOTNI DOŽIVLJAJI VINKA ZALETELA:

Na poti v Afriko

Ko smo v 40. šte. Našega tednika zapisali besede samega pisca, da nadaljevanje ni zagotovljeno, ker mu primanjkuje časa, je marsikateri bralec žalostno vzdihnil, da se je moral potopis končati prav na sredi poti. Sedaj pa, dragi tednikarji, vam povemo veselo novico, da smo dobili od g. Zaletele vsa nadaljevanja do konca.

Najprej hočemo na kratko osvežiti spomin našim bralcem iz zadnjega spisa njegovih doživljanj. Tam opisuje prihod v Kampalo v Ugandi in kako je doživel silno neprijetnost z nekim taksijem, ki ga je za 16 kilometrov vožnje ogoljufal za 160 šilingov. Drugo jutro bi se moral odpeljati z avtobusom v Fort Portal k Žužkovima zdravnicama. Naročil je, da ga v hotelu zbudijo pravočasno. Ko se je zbudil, je bilo že prepozno, kajti njegov avtobus odpelje že 20 minut pred sedmo, telefon pa ga je poklical šele ob tri četrt. Tudi naročenega taksija ni bilo od nikoder. Šele ob sedmih je prišel ter ga odpeljal na avtobusno postajo. Toda vozila ni bilo več. Za to kratko pot mu je šofer zaračunal 80 šilingov, češ da je moral daleč od doma. A dal mu jih je le 20, čeravno bi jih moral dati po predpisih le 6 šil.

Črnci pač menijo, da imajo vsi belci dovolj denarja, zato jih skušajo ogoljufati, kjer le morejo. Nadalje pripoveduje avtor, kako se je maščeval nad črnci in ni hotel, da bi mu kdo nosil njegov

kovček nazaj v hotel, rajši se je potil, da se je kopal v znoju. A on jim je le pokazal, da zna tudi belec — za črnske razmere nezaslišano — nositi svojo prtljago. V hotelu je ponovno ponižno plačal 300 šilingov. Kaj je hotel, saj je v Kampali še dosti zanimivih stvari na ogled.

Ker sem imel tako prisiljeno podarjeni dan, sem ga izrabil, da sem si ogledal razne zanimivosti in jih shranil v svoj fotoaparati. Ko sem ob večernem zahodu slikal krasno stavbo ugandskega parlamenta, zgrajeno v afriškem slogu, je prišla mimo skupina sedmih indijskih deklic. Prosil sem jih, če jih lahko slikam, pa so bile kar zadovoljne. Toda potem so me prosile za slike. Dopovedujem jim, da delam le barvne dias, ne slik, pa je vedno več vprašanj: odkod sem, kaj delam, kje imam ženo, itd., itd. Kar ne pridemo do konca, zato me povabijo domov na kavo. Sprejemem! Kako se razveselim! Jaz pa tudi take domačnosti. Bom vsaj videl, kje in kako žive! In tako me spremljajo med čebljanjem in veselim hihitanjem, med neprestanimi vprašanji. Jaz, sivolasi mož, sem se naenkrat počutil mladega in zato veselega med temi pomladnimi cvetkami.

Deklice so bile iz treh družin in sem

torej moral obiskati tri domove, kavo pa sem pil seveda le v enem domu, skuhalo jo je pa šestnajstletna Saroj Dhorajiwala. Pokazale so mi stanovanje, družinski oltarček boga Šiva, njegove žene in sinčka Ganeša s slonovim nosom, ob njih pa še »sveto kralvo«. Kako so se začudili, da sem »bogove« že ikar po imenu poznal. Pokazale so mi tudi sliko še živega »boga«. To je sveti mož »babu« s strašno velikimi skuštranimi lasmi, ki živi tam blizu nekje. Saj moram verjeti, ker sem videl njegovo fotografijo! In še vse vrste slik sem moral pregledati, občudovati. Ker moja angleščina zelo boleha, sva se največ menila z Rekho, ki je znala še francosko.

Toda po kavi so me še predstavile staršem in dedu in babici, ki so me spoštljivo po indijsko pozdravljali. Hvala Bogu, da že malo poznam indijske navade in sem tudi jaz pokazal vse načine spoštovanja, kar sem v Indiji spoznal. Kako so me občudovali, ko sem povedal, da sem že vso Indijo prepotoval in bil tudi v Bombayu, odkoder so oni doma.

Mene je obisk zanimal, da sem spoznal, kako Indijci tu živijo in predvsem, kako verni so ostali. Družinska povezanost in tradicija sta tako močni, da brez »verouka« ohranjajo iz roda v rod hinduistično vero, pa še kako živo, skozi tisočletja nepokvarjeno — kljub novim razmeram in vsej modernosti. (Dalje prihodnjič)

TV tedenski program TV

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 22. 2.: 7.00 Duhovni nagovor - S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. - PONEDELJEK, 23. 2.: 14.15 Informacije - Žena, družina, dom. - 18.00 Za naše male poslušalce. - TOREK, 24. 2.: 14.15 Informacije - Domače pesmi in viže - Športni mozaik. - SREDA, 25. 2.: 14.15 Informacije - „Pri mojstrih govornice in pete besede“ - 1. (Dr. Milko Matičetov: Rri Rezjankah v Nemškem Gradcu). - ČETRTEK, 26. 2.: 14.15 Informacije - Poper in sol. - PETEK, 27. 2.: 14.15 Informacije - Portreti slovenski prosvetnih društev na Koroskem: „Zvezda“ iz Hodiš. - SOBOTA, 28. 2.: 9.00 Od pesmi do pesmi - od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

SOBOTA, 21. 2.: 13.00 do 16.00 Svetovno smučarsko prvenstvo v Visokih Tatrah - 16.00 200-letnica Beethovna - 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Listamo po slikanici - 16.50 Za otroke od 11. leta naprej: Daktari - 17.40 Za družino: Pes in gospod - 18.00 Tedenski magazin - 18.20 „Cirkus punčk“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Kulturne aktualnosti - 18.50 Dober večer v soboto... reče Heinz Conrads - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.06 šport - 20.15 Evrovizija iz Mainz: „Kaj si želiš“. Velika družinska igra z Vivi Bachovo in Dietmarjem Schönherrjem - 21.45 športni žurnal - 22.15 Čas v sliki - 22.30 „Bravados“, film iz življenja na Divjem zahodu.

NEDELJA, 22. 2.: 11.00 do 13.00 Svetovno smučarsko prvenstvo v nordijskih disciplinah v Visokih Tatrah - 15.30 Karl Böhm in Dunajski filharmoniki - 16.00 Za otroke od 6. leta naprej: „Zapuščena poljeva hišica“ - 16.25 Za otroke od 11. leta naprej: „Moj prijatelj Flicke“ - 16.50 Za mladino od 14. leta dalje: Stik - 18.00 Veselo in ostreje - 18.25 „Cirkus punčk“, lahko noč za najmlajše - 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna - 19.30 šport - 20.10 Kristjan v času - 20.15 „Moj prijatelj Harvey“, komedija Mary Chase - 21.50 Galerija - 22.30 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 23. 2.: 18.00 Orientacija - aktualnosti iz krščanstva - 18.20 „Cirkus punčk“, lahko noč za najmlajše - 18.20 Podoba Avstrije - 18.50 Zaljubljen v čarovnico - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Mož s kovčkom: „Denar za življenje“ - 21.00 Poštni predal 7000 - 21.10 Zvezna republika Nemčija - 22.10 Čas v sliki.

TOREK, 24. 2.: 18.00 Walter in Connie; tečaj angleščine - 18.20 „Cirkus punčk“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Kulturne aktualnosti - 18.50 Sodnik na Divjem zahodu: „Italijan“ - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.15 „Kaj sem“ - 21.05 Gledališče in diskusija - 23.05 Čas v sliki.

SREDA, 25. 2.: 10.00 Televizija v šoli: Avstrijski iznajditelj - 10.30 Dunajski kongres - 11.00 Program za delavce: Plačilo strahu - 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: Mala vila - 17.15 „Latunja“ - 17.30 Za mladino od 14. leta naprej: Kaj lahko postanem? - 18.00 Francoščina - 18.20 „Cirkus punčk“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Podoba Avstrije - 18.50 Dragi Stric Bill - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 21.00 „Profesor Blaise“, igra - 22.45 Čas v sliki.

ČETRTEK, 26. 2.: 10.00 Televizija v šoli: Kaj lahko postanem? - 10.30 Zračni barometer - 11.00 Polinezija - 11.30 Zvok iz človeške roke - 12.00 Mesto dela zgodovino - 18.00 Italijanščina za začetnike - 18.20 „Cirkus punčk“, lahko noč za najmlajše - 18.50 Inšpektor Leclerc dožene - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.15 „Zlati strel“ - 21.45 Jour fixe z Wolfgangom Krausom - 22.45 Čas v sliki.

PETEK, 27. 2.: 10.00 Televizija v šoli: Štajerska - 10.30 Cerkevna zgodovina - 11.00 Program za delavce: „Bravados“ - 18.00 Človek v prostoru - 18.20 „Cirkus punčk“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Podoba Avstrije - 18.50 Očarljiva Ivanka - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.15

Prva vrsta v parketu

(Nadaljevanje s 7. strani)

more najti. Tudi žena mu pomaga, pa vse zaman. Tudi v sobi jih ni ne v spalnici. S srdom ugotovi žena, da jih niti na stranišču ni mogoče najti. Vsa besna zgrabi vazo v predstopi in jo zabriše staremu v glavo:

»Na, bedak stari, tu imaš svojo predstavol Jutri se nam bodo vsi smejali in tudi Jelenčevič! Pri zadnjih besedah je vkljub srdu že kar nekoliko smrkala, nato pa je

„Komisar“ - 21.15 Časovni potek dogodkov - 22.15 Čas v sliki.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

PETEK, 20. 2.: 9.35 TV v šoli - 11.00 Angleščina - 14.45 TV v šoli - 16.10 Osnove splošne izobrazbe - 17.45 David Copperfield - serijski film - 18.15 Obzornik - 18.30 Glasba za staro in mlado - 19.00 Mozaik - 19.05 V središču pozornosti: Mladina danes in jutri - 19.45 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.30 3-2-1 - 20.35 Cena za nasilje - angleški film - 23.35 Poročila.

SOBOTA, 21. 2.: 9.05 Osnove splošne izobrazbe - 9.35 TV v šoli - 11.00 Oddaja za prosvetne delavce - 13.00 Visoke Tatire: Svetovno smučarsko prvenstvo na 90-metrski skakalnici - prenos (do 16.00) - 17.45 Obzornik - 17.50 Po domače z Veselimi hribovci in Starimi Ljubljančani - 18.20 Daudet: Tatarin v Alpah - nadaljevanje - 19.15 Mozaik - 19.20 S kameru po svetu: Neko skandinavsko poletje - 19.45 Cikcak - 20.00 TV-Dnevnik - 20.30 3-2-1 - 20.35 Zabavno glasbena oddaja - 21.35 Rezervirano za smeh - 21.50 Destroy - serijski film - 22.40 TV-kažipot - 23.00 Poročila.

NEDELJA, 22. 2.: 9.30 Po domače - Pod lipo - 10.00 Kmetijska oddaja - 10.50 Mozaik - 10.55 Otroška matineja: David Copperfield - filmska burleska - 11.35 TV kažipot - 17. Festival mladih - 18.15 Mož s polcilindrom - celovečerni francoski film - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.30 3-2-1 - 20.35 Moje malo mesto - humoriistična oddaja - 21.20 Videofon - 21.35 športni pregled - 22.05 Propagandna oddaja - 22.10 Blede sence - oddaja iz cikla Neobvezno - 23.10 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 23. 2.: 9.35 TV v šoli - 10.30 Nemščina - 10.45 Angleščina - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 14.45 TV v šoli - ponovitev - 15.40 Nemščina - ponovitev - 15.55 Angleščina - ponovitev - 16.10 Francoščina - 17.50 Snežna kraljica - 18.05 Hermann škofič: Zlepljena basen - 18.15 Obzornik - 18.30 Znanost in mi - 19.00 Mozaik - 19.05 Maksimeter - 19.50 Cikcak - 20. TV-Dnevnik - 20.30 3-2-1 - 20.35 F. Comellinck: Veličastni rogonosec - TV-drama Beograd - 22.00 ZAR - oddaja ob obisku predsednika Tita - 22.15 Človek s kameru: Mi se ne vdamo - 22.55 Poročila.

TOREK, 24. 2.: 9.35 TV v šoli - 10.30 Ruščina - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 14.45 TV v šoli - ponovitev - 16.10 Angleščina (do 16.40) - 17.15 Veselje v glasbi - Humor v glasbi - 18.15 Obzornik - 18.30 Torkov večer: Najevska lipa - 19.00 Mozaik - 19.05 Sodobno poslovanje: Analiza vrednosti - 19.30 Cesta in mi: Mopedisti, traktoristi, otroci - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.30 3-2-1 - 20.35 Velika imena sodobnega filma: Ingmar Bergmann „Noč klovnov“ švedski film - 22.10 Veselje v glasbi - 23.00 Poročila.

SREDA, 25. 2.: 9.35 TV v šoli - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 16.45 Oddaja za prosvetne delavce - 17.20 Oddaja za otroke - Veliki in majhni - 18.00 Rezerviran čas - 18.30 Obzornik - 18.35 Na sedmi stezi - 19.00 Mozaik - 19.05 Prvi koraki - Braco Koren - 19.20 Naša soseska - reportaža - 19.50 Cikcak - 20.00 TV-dnevnik - 20.30 3-2-1 - 20.35 Dominik Smole: Krst pri Savici - predstava SNG - 22.40 Libija - oddaja ob obisku predsednika Tita - 22.55 Poročila.

ČETRTEK, 26. 2.: 9.35 TV v šoli - 10.30 Nemščina - 10.45 Angleščina - 11.00 Francoščina - 14.45 TV v šoli - ponovitev - 15.40 Nemščina - ponovitev - 15.55 Angleščina - ponovitev - 16.10 Osnove splošne izobrazbe - 17.45 Zapojte z nami - Marjan Kozina - 18.00 Risanka - 18.15 Obzornik - 18.30 Zgodbe s popotovanj - serijski film - 19.00 Mozaik - 19.05 Enkrat v tednu - 19.20 Zabava vas Jerry Lewis - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.30 3-2-1 - 20.35 Vladimir Neff: Poroča iz računa - češkoslovaška dramska nadaljevanka - 22.05 športni dogodek - 23.00 Poročila.

izbruhnila v glasen jok. Zaloputnila je vrata predsobe in odšla v spalnico...

»Pomislil,« je dejala drugi dan pri kosilu Podržajeva svojemu možu, »Jelenčeviči so bili včeraj v gledališču. Karte jim je poslala teta s Kodeljevega. Pozabila je dati znamko na pismo, a Jelenčeviči so dvojno poštnino radi plačali, saj so dobili za nekaj drobiža najboljše karte.«

Profesorju se je ob pripovedovanju zmračil pogled, nekaj čudnega ga je vščipnilo v

Zlate in srebrne kolajne za Avstrijo. V sredini Karl Schranz, na desni Werner Bleiner in na levi švicar Giovanoli, ki je bil tretji.

Iščemo GOSPODINJO

srednje starosti (30—50 let) z znanjem nemškega jezika, neodvisna (tudi vdova), ki bi vodila gospodinjstvo brez žene trem gospodom v Württemberg-u v Zapadni Nemčiji.

PRIJETNO, STALNO, SAMOSTOJNO ZAPOSLITEV

Zasluzek: neto: 360—430 DM (2.500—3.000.— ö. S) mesečno, pri polni socialni oskrbi, bolniški blagajni in pokojniški zavarovalnici, tri tedenski dopust z dodatno 30% dopustno doklado, preskrba in stanovanje brezplačno. Začetek službe po možnosti čimprej. Dopise z napovedjo starosti in sedanje službe prosimo na naslov:

HELIOS-APPARATEBAU KG
MULLER & Co
7220 SCHWENNINGEN a. N.
POSTFACH 154,
WEST-DEUTSCHLAND.

Hotel KOROTAN

išče za sezono 1970

- sobarice
- servirke
- pomočnice za kuhinjo

Zasluzek je dober. Nastop 1. maja 1970. Dogovor pri Hranilnici in posojilnici Celovec, Paulitschgasse št. 7.

Verkaufe zwei »Durchlauferhitzer« 5 Liter, Marke ELIN S 600.—, ELEKTRA BREGENZ S 900.— mit Anschluß für Waschmaschine, wie eine »Waschkugel« zu S 100.—, neuwertig.

Anfragen an GLOBAČNIK, Klagenfurt, Fischelstraße 23, Stiege II

želodcu in v glavi se mu je zavrtelo. Ko si je nekoliko opomogel, je rekel:

»Ali veš, kdo je bil tista teta s Kodeljevega?«

Žena ga je vsa presenečena pogledala. »Jaz, bedak stari, kot si mi že večkrat prav dejala. Namesto da bi prinesel vstopnice domov, sem jih z ostalimi pismi vrget v poštni nabiralnik.«

Če bi bil krožnik z juho takrat še poln na mizi, bi ga bil gospod profesor gotovo imel na glavi, tako se je pa srdita in zavisti volna žena zadovoljila s tem, da mu je poveznila skledo s polento na glavo in s primernim poudarkom imenovala njegovo osebo »bedak bedakov«, predno sta jo gnev in bes s solzami v očeh ponovno prisilila k molku.

MOST MED EVROPO IN AZIJO

V Istanbulu (Carigradu) so podpisali sporazum o gradnji mostu prek Bosporja. Tako bodo povezali Evropo z Azijo. Sporazum so podpisali z angleško-nemškim podjetjem za gradnjo mostov. Izgradnja mostu naj bi veljala 150 milijonov dolarjev (ali v naši valuti 3750 milijonov šilingov). Gradnja mostu je zelo potrebna, saj sedaj dnevno prepeljejo v obe smeri nad 10.000 avtomobilov. Vse kaže, da je to prvi resni načrt, ker so doslej vsi ostali načrti propadli.

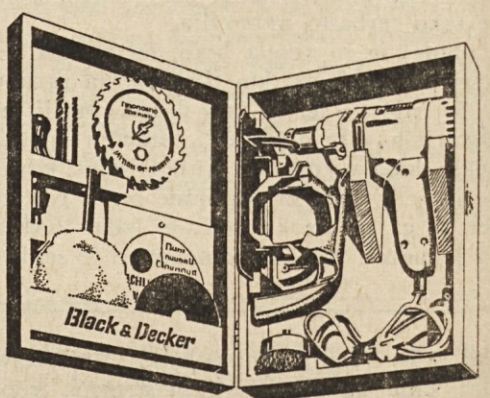
Vse poljedelske stroje, štedilnike in peči vam nudi najceneje domačin

Jožef PERNÈ

KLANČE
9132 GALLIZIEN

GLEDALIŠČE V CELOVCU

PETEK, 20. februarja, ob 19.30 Franz Lehar: Carjevič (opereta). - SOBOTA, 21. februarja, ob 19.30 Friedrich von Flotow: Marta (opera). - NEDELJA, 22. februarja, ob 15. uri Jacques Offenbach: Pariško življenje (opereta). - SREDA, 25. februarja, ob 19.30 Lehar: Carjevič. - ČETRTEK, 26. februarja, ob 19.30 Günther Grass: Davor (drama) - premiera.

Black & Decker

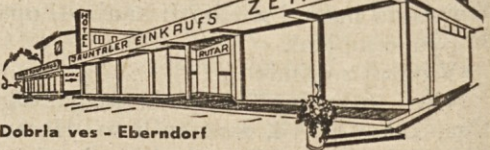
Kadar žagate, vrtate, brusite ali polirate, vzemite

Black & Decker orodje

Kompletne zbirke, posamezne dele in tudi večje stroje dobite pri

RUTARJU V DOBRILI VESI

Podjunski trgovski center
Bratje RUTAR & Co.

Dobrla ves - Eberndorf
Telefonska številka 04236-281